

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek 6. l. p. tel. 120-76.
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYASIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (rozwojcielem lub
posta) miesięcznie . . . . . — i ni
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan
torach wydawn. miesięcznie . 3'50 zł

Rok VII.

Kraków-Lwów środa 5 września 1934

Nr. 244 ABC

Zjazd Związku Izb Przemysłowo-Handlowych

(k.) W dniu wczorajszym rozpoczęły się we Lwowie obrady Związku Izb Przemysłowo-Handlowych R. P., z uczestnictwem delegatów wszystkich ośrodków izbowych. W obradach bierze udział 39 delegatów, a ponadto całe prezydium, zarząd i biuro lwowskiej Izby P. H. Obradom przewodniczył kolejno prezes warszawskiej Izby inż. Cz. Klarner, wiceprezes lwowskiej Izby p. Ulam oraz prezes sosnowieckiej Izby p. inż. Gadomski. Krakowska Izba P. H. reprezentowali pp.: prezes Kwiatkowski, Gaertner i Radziński.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przyjęto jednomyślną rezolucję, wzywającą reprezentowane przez Izby przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe, finansowe i t. d. do solidarnych ofiar na rzecz powodzian.

Następnie rozpatrywano kolejno: wyniki ankiety w sprawie ubezpieczeń społecznych, które niewątpliwie posłużą samorządom gospodarczym do przygotowania postulatów i wniosków w sprawie reformy ubezpieczeń społecznych, która w tej chwili jest na warszawie rządowym. Z kolei omówiono projekt ustawy o nadaniu mocy obowiązującej normom Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (standaryzacja wyrobów krajowych), omówiono dalej projekt rozporządzenia o oznaczaniu wyrobów wytwórczości polskiej, sprawę rejestrowania uczniów przemysłowych i handlowych, celem podniesienia ich fachowości, oraz załatwiono szereg spraw bieżących. Poza tym Związek Izb wypowiedział się za koniecznością obniżenia taryfy opłat za czynności państwowych zakładów badania środków żywności i przedmiotów użytku. Taryfy te, jak wiadomo, są nader wysokie i podtrzymują drożyznę żywności.

Wypowiedziano się przeciwko załżczeniu przemysłu elektrotechnicznego do rzemiosła. Elektrotechnicy natomiast, mimo iż są zawodem koncesjonowanym, chętniejby się widzieli w szeregach rzemieślniczych. Na ostatnim miejscu przed przerwą obiadową znalazła się sprawa konkurencji straży pożarnych z przemysłem kominiarskim. Związek wypowiedział się za wyeliminowaniem tej konkurencji. Za tego rodzaju stanowiskiem wypowiedzieli się gorąco delegaci poznańscy i lwowscy.

Po przerwie obiadowej rozpoczęły prace komisje fachowe, zastanawiające się nad projektem noweli do ustawy karno - sadowej, nad sprawą ujednostajnienia regulaminów sądów polubownych przy Izbach nad sprawą ustalania przez Izby zwyczajów handlowych i wreszcie nad projektem rozporządzenia o pośredniczeniu ubezpieczeniowym.

Prezes Szarski z powodu choroby nie brał udziału w obradach. Dziś obradować będą komisje, poczem delegaci odwiedzą „Targi Wschodnie”.

Orkan niszczy samoloty

PARYŻ 4. 9. (PAT) Orkan szalejący w południowo - zachodniej części Francji wyrządził wielkie szkody. Dwie osoby poniosły śmierć, wiele jest rannych. Winnice i pola kukurydzy zostały prawie zniszczone. Poważnemu uszkodzeniu uległy również samoloty komunikacyjne na lotnisku w Tuluzie, należące do Twa Air France.

Strajk w Stanach Zjednoczonych trwa

NOWY JORK, 4. 9. (PAT). O rozmiarach strajku w przemyśle tkackim obie strony, tj. kapitał i praca podają sprzeczne relacje. Prezes instytutu tkackiego Sloan oświadczył, iż większość robotników w stanach południowych pragnie pracować nadal. Twierdzenie to opiera na wiadomościach, iż 90% robotników zajętych w przedsiębiorstwach południowych znajduje się przy pracy. Natomiast Gorman, przewodniczący komitetu strajko-

wego wyraził wielkie zadowolenie z przebiegu strajku i oświadczył, iż wszyscy robotnicy w 20 miastach południowych porzucili pracę. Gorman przewiduje, iż w sobotę do strajku przyłączy się 85 do 90% robotników.

NOWY JCRK Donoszą z Kings Mountain w południowej Karolinie iż strajkujący robotnicy wtargnęli do trzech przedsiębiorstw bawełny i wypędzili z nich 900 pracujących tam robotników.

Japonia proponuje Sowietom zburzenie pogranicznych fortyfikacji

PARYŻ, 4. 9. (PAT). „Petit Parisien” donosi z Moskwy, iż ambasador japoński Ota odbył z zastępcą komisarza dla spraw zagranicznych Stomokianowem nową kilkugodzinną rozmowę. Szczegóły nie przeniknęły dotychczas do wiadomości publicznej. Niewątpliwem jest jednak, iż rozmowa dotyczyła propozycji wysuniętej w ub. piątek przez ambasadora Ote w sprawie wycofania wojsk sowieckich i japońskich z pogranicza obu państw - oaz ewent. zniszczenia znajdujących się tam fortyfikacji.

MOSKWA, 4. 9. (PAT). Jak donoszą z Charbina dyrektor wschodnio-chińskiej linii kolejowej zwrócił się do sztabu głównego wojska pełniących służbę ochronną na tej kolej z zapytaniem, czy na południowym odcinku tej linii pociągi i pasażerowie będą mieli zapewnione bezpieczeństwo. Na pytanie to sztab nie udzielił żadnej odpowiedzi. Wobec tego dyrektor wschodnio-chińskiej linii kolejowej Rudej polecił wstrzymać w nocy ruch pociągów na południowym odcinku.

Zwijka

Normitan

to
najwyższy
gatunek
Ostrzegamy przed lichymi
wyrobami!!!

1521

Postulaty ubezpieczeniowe Izb Rzemieślniczych

WARSZAWA, 4. 9. (Tel. wł. G.). Związek Izb Rzemieślniczych wniósł do ministerstwa opieki społecznej memoriał, dotyczący nowelizacji ustaw o ubezpieczeniach społecznych. Rzemieślnicy wysuwają w tym memoriale szereg postulatów. Domagają się, między innymi, usunięcia z pod obowiązku ubezpieczenia krewnych i powinowatych, jak również terminatorów, odbywających

naukę zawodową w rzemiosle, dalej tworzenia specjalnych norm ubezpieczenia pracowników rzemieślniczych z uwzględnieniem ich warunków pracy, oraz możliwości płatniczych samodzielnich płatników, wreszcie wprowadzenia przepisów, że wykonywaniem ubezpieczeń społecznych mogą zająć się pod kontrolą państwa upoważnione do tego instytucje prywatne.

Wisła stale wzbiera

KRAKÓW, 4. 9. Stan wody w dopływach Wisły jest zmienny. Ulewne deszcze podniosły stan wód na Sole, Skawie i Rable. Wody na Dunajcu osiągnęły maksymalny stan 3.3 m. ponad stan normalny, na Skawie 3 m. ponad stan normalny.

Wisła natomiast stale wzbiera. Stan wody na Wiśle pod Krakowem wynosił w poniedziałek o godz. 17 plus 62 cm., o godz. 22 plus 84 cm. W niektórych odcinkach Wisła wystąpiła z brzegów. Ponieważ przelotne deszcze w dalszym ciągu padają, woda na Wiśle przybiera stale. Nad brzegami Wisły, podobnie jak to było w lecie, gromadzą się gru-

py ludzi, wpatrując się w żółte fale. Mieszkańcy niżej położonych dzielnic Krakowa żyją pod groźbą zalania domów. To też ze strachem przychodzi na most Dębicki i obserwują wysokość wody, orientując się według tego, jak wysoko sięga woda na kamiennych filarach mostu.

Ponowna powódź nie przyniesła wielkich strat z tego jedynie powodu, iż okolice nawiedzone poprzednią powodzią są tak zniszczone, że niema na nich żadnych przedmiotów, które mogłyby się stać pastwą wodnego żywiołu.

Z pobytu eskadry sowieckiej w Gdyni

GDYNIA, 4. 9. (PAT). W czasie obiadu wydanego przez dowództwo marynarki wojennej kontradmirał Unrug wygłosił przemówienie na cześć marynarki sowieckiej i dowódcy floty bałtyckiej admirała Gallera.

Admirał Galler w odpowiedzi dziękował władzom polskim za serdeczne powitanie i życzył rozwoju potęgi floty wojennej, zaznaczając, że pobyt polskiej floty wojennej w Leningradzie pozostał jak najlepsze wspomnienie. W końcu admirał Galler wznosił toast za pomyślność polskiej floty wojennej i jej dowództwa.

Admirał Galler w Warszawie

WARSZAWA, 4. 9. (PAT). Dziś przybył do Warszawy dowódca sowieckiej floty bałtyckiej admirał Galler w towarzystwie attache wojskowego ZSRR. Stemionowa, oraz grona wyższych oficerów floty sowieckiej. Na peronie dworca ustawiła się kompania honorowa 35 p. p. z orkiestrą. Gości powitał na dworcu ambasador Daftian oraz członkowie ambasady, przedstawiciele polskiej marynarki wojennej admirał Czernicki, komandor por. Korytowski, komandor ppor. Stoklasa, zastępca dowódcy O. K. płk. Żurkowski, oficerowie sztabu głównego oraz oficerowie komendy garnizonu. — W chwili przybycia pociągu orkiestra odegrała hymn sowiecki. Po powitaniu i przejściu przed frontem kompanii honorowej, admirał Galler wraz z towarzyszącymi mu oficerami odjechał do hotelu Europejskiego.

GDYNIA Wycieczka złożona z 29 oficerów i 292 marynarzy sowieckiej floty wojennej wyjechała specjalnym pociągiem do Poznania celem zwiedzenia zabytków miasta. Gościom towarzyszą oficerowie polskiej marynarki wojennej.

Szwajcaria wystąpi z Ligi Narodów?

PARYŻ 4. 9. (PAT) Le Jour donosi z Genewy, iż związek patriotyczny szwajcarski postanowił na wypadek przyjęcia Rosji do Ligi Narodów, domagać się zorganizowania plebiscytu w sprawie wstąpienia Szwajcarii z Ligi Narodów.

Bezrobocie w Anglii

LCNDYN 4. 9 (PAT) Liczba bezrobotnych w W. Brytanji na dzień 20. 8. br. wynosiła 2,138,578 osób, to jest o 10,318 więcej niż w dn 23. 7. br.

Kongres telefoniczny

BUDAPESZT 4. 9. (PAT) W gmachu parlamentu otwarty został 10 międzynarodowy kongres telefoniczny z udziałem 115 delegatów. Polskę reprezentuje p. Dębicki.

Okazja do manifestacji

RZYM 4. 9. (PAT) W związku ze zbliżającym się otwarciem Targów Lewantynskich w Bari przybyła do Włoch specjalna francuska misja złożona z 2 deputowanych i 3 przedstawicieli miasta Paryża. Pobyt delegacji na Targach, które otwoczy Mussolini stanie się okazją do manifestacji przyjaźni francusko-włoskiej.

Rozstrzygające chwile

Zbliża się najważniejszy moment 30-iej loterii państwowej, gdyż właśnie 4 bm. rozpocznie się ciągnięcie, które zadecyduje komu przypadną wielkie wygrane 4-iej klasy.

Los miliona złotych rozstrzygnie się w ostatnim dniu ciągnięcia, 21. bm. Natomiast w ciągu najbliższych 2 tygodni wylosowane będą inne wygrane, wśród których czołowe miejsca zajmują sumy: 250.000, 150.000, i 100.000 zł.

Niemniej pięknie prezentuje się przyszłość dzięki dogodnym dla graczy zmianom, wprowadzonym do planu 31-iej loterii. Wobec ogromnego zainteresowania tą loterią, należy śpieszyć się z nabywaniem losów, by ich nie zabrakło. (x).

Stan bezrobocia

WARSZAWA 4. 9. (tel. wł. G.) Według ostatnich danych biur pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie całego kraju wynosiła ogółem 288.488 osób wykazując spadek bezrobocia w ciągu tygodnia o 698 osób.

Cudowne uzdrowienie gruźliczki

W ostatnim numerze „Journal de la Grotte“ znajdujemy nową wiadomość o cudownym uzdrowieniu w Lourdes konającej już gruźliczki.

Wypadek dotyczy Heleny Perdereau, urodzonej w r. 1909 w Paryżu. od wczesnej młodości dotkniętej poważnie gruźlicą płuc. W roku 1924 przyjęta ona była do sanatorium dla gruźliczków, wszelkie jednak leczenie i zabiegi medyczne całkowicie zawodziły i stan chorej stale się pogarszał. W roku 1930 płuła już krwią, a temperatura ciągle wahała się między 38 i 40 stopniem.

W kwietniu roku ubiegłego Helenę Peredereau przywieziono z pielgrzymką paryską do Lourdes. Stan chorej był wówczas tak ciężki, że lekarze życie jej dosłownie liczyli na godziny, wobec czego zawezwano kapłana z Ostatnimi Sakramentami. W kilka chwil za ledwie po przyjęciu Olejów Świętych, chora nagle podniosła się na toż. Obecny przy tem lekarz nie mógł wyjść z podziwu: serce działało prawidłowo, puls był normalnie, gorączka spadła.

Zarządzone natychmiast badanie wykazało, że objawy choroby całkowicie zniknęły. Diagnozę tę w dwa dni później w zupełności potwierdziło oficjalne biuro sprawdzania medycznych. Ponowne badanie Heleny Peredereau przez to biuro zarządzone w lipcu roku bieżącego stwierdziło jeszcze raz, że niedawna chora została w sposób dla medycyny naukowo niewyjaśniony, zupełnie uzdrowiona.

Revolucja na Kubie

HAVANA, 4. 9. (PAT). Rozruchy rewolucyjne trwały przez cały dzień wczorajszy, przyczem w centrum miasta doszło do starć, w czasie których wiele osób zostało rannych. W wielu instytucjach, przedsiębiorstwach państwowych i szkołach ogłoszony został 24 godzinny strajk, celem zaprotestowania przeciwko egzekucjom uczestników ostatnich rozruchów.

Rekord szybkości i śmierć

CLEVELAND 4. 9. (PAT) Lotnik Douglas Davis, który podjął próbę pobicia rekordu szybkości, spadł wraz z aparatem na ziemię i poniósł śmierć. Douglas osiągnął szybkość 492.675 km. na godzinę, bijąc w ten sposób rekord Jimmy Veddelera, który miał 490.202 km. na godz.

Kradzież 9 tonn dynamitu

LCS ANGELOS 4. 9. (PAT) Wielkie wrażenie w Hollywood wywołała wiadomość o kradzieży znacznej ilości materiałów wybuchowych. W ciągu nocy policja przeprowadziła szereg rewizji celem odnalezienia miejsca przechowania 9 tonn dynamitu skradzionych niedawno w jednej z fabryk materiałów wybuchowych.

DAJ GROSZ NA LOPP.

Narada min. Becka z min. Pilsudskim przed wyjazdem delegacji polskiej do Genewy

WARSZAWA, 4. 9. (Tel. wł. G.) Wyjazd ministra spraw zagranicznych plk. Becka do Genewy na sesję Ligi Narodów nastąpi jutro rano. Według ostatnich wiadomości, przyjęcie Rosji Sowieckiej do Ligi Narodów i do Rady Ligi nie ulega dziś żadnej wątpliwości, tembardziej, że Belgia po ostatnich konferencjach w Paryżu zaniechała swojej opozycji. Przyjęcie Sowieców do Ligi stwarza naturalnie zupełnie nową sytuację, nic też dziwnego, że koła po-

lityczne zwracają obecnie swą uwagę wyłącznie ku temu, co się stanie w Genewie.

W kołach berlińskich i paryskich panuje przekonanie, że Polska przystąpi do paktu wschodniego jednakże z pewnymi zastrzeżeniami. Jak jest istotnie, społeczeństwo polskie nie wie, albowiem minister Beck milczy. Podobno w dniu dzisiejszym przed wyjazdem odbył on naradę z ministrem spraw wojskowych Pilsudskim.

Konserwatyści z B. B. złożą mandaty?

WARSZAWA 4. 9. (PAT) Rozdźwięki w obozie sanacyjnym pomiędzy tak zwaną lewicą, a konserwatystami pogłębiają się coraz bardziej. W najbliższym czasie ma się odbyć posiedzenie członków obozu zachowawczego w sprawie zajęcia stanowiska wobec gwałtownych ataków lewicy sanacyjnej i wyroku wydanego przez sąd klubowy BB, na b. senatora Dobieckiego.

W jednym z dzienników warszawskich ukazała się dziś wiadomość, jakoby senator Sobolewski z BB złożył mandat. Wiadomość ta narazie nie odpowiada rzeczywistości, jednak najprawdopodobniej dojdzie do tego wobec nastrojów panujących

w sanacji. Takie samo przekonanie panuje w kołach politycznych, również co do mandatu senatora Targowskiego. Ogólnie przypuszczają, że Sobolewski i Targowski nauczeni przykładem Dobieckiego nie będą czekać wyroku sądu partyjnego, lecz wcześniej złożą mandaty.

Dziś ogłoszono wiadomość o ustąpieniu Henryka Potockiego z prezysury Polskiego Czerwonego Krzyża. Pan Potocki motywuje ustąpienie swoje wyjazdem z Warszawy, jednakowoż łączy się ono także ze sprawą Żyrardowską, gdyż był on przez szeregi ostatnich lat prezesem zarządu Zakładów Żyrardowskich.

X. kongres mniejszości narodowych

(er) Wczoraj rozpoczął się w Bernie szwajcarskim dziesiąty kongres t. zw. mniejszości narodowych. Kongresy te od swego początku były inspirowane przez Niemców i przez Żydów, właścicieli twórców traktatów o mniejszościach. Dlatego też bardzo prędko wycofali się z tej imprezy delegaci ludności polskiej w Niemczech, na Litwie i w Czechosłowacji. Pozostali tam Niemcy i Żydzi starali się zaszokować jak najbardziej Polse przez ciągłe skargi na Polskę w Genewie, różne petycje, dyskusje i rezolucje w sprawie rzekomego ucisku w Polsce t. zw. mniejszości. Bardzo czynny udział w tej akcji brali od kilku lat nasi lwowscy „ukraińcy“.

Po przewrocie hitlerowskim zrezygnowali z kongresu Żydzi. Dzisiaj więc jest kongres instrumentem polityki przedewszystkiem niemieckiej i ostrzem

swem będzie skierowany prawdopodobnie przeciw Rosji Sowieckiej. Najczynniejszy działacz „mniejszościowy“ dr. Ammende, Niemiec bałtycki, od dłuższego czasu prowadzi kampanię przeciw polityce sowieckiej na Ukrainie. Przewodniczy kongresowi dr. Wilfan, reprezentant mniejszości słoweńskiej we Włoszech. Bierze udział też postanka z Unda p. Milena Rudnicka, która wbrew pogłoskom paszport otrzymała i do Berna pojechała.

Dwie kwestje będą zapewne dominować na „kongresie“ berneńskim: przyjęcie Sowieców do Ligi Narodów i polski wniosek na Radę Ligi o rozciągnięcie na wszystkich członków Ligi traktatów o mniejszościach. O obu tych sprawach „kongres“ wypowie się zapewne w duchu polityki niemieckiej.

Pułkownicy w niebezpieczeństwie Przebieg wczorajszego dnia Challenge'u

WARSZAWA, 4. 9. (tel. wł. — G.) Dzisiejszy dzień międzynarodowych zawodów lotniczych przyniósł szereg niespodzianek. W próbie skoków przez bramkę, która się odbyła na lotnisku Mokotowskim o godz. 5 rano, pierwsze miejsce zajął kpt. Zacek (Czech), zdobywając największą w tej próbie liczbę punktów 141. Dzięki temu kpt. Zacek zdobył ogółem 265 punktów i wysunął się na trzecie miejsce w zawodach. — O godz. 7 rano na lotnisku w Okęciu odbyła się próba minimalnej szybkości.

Jako pierwszy stanął do próby Włoch Franco's Armando. Starał się on wyciągnąć jak najmniejszą szybkość i w pewnej chwili, kiedy przelatywał w odległości 57 m. od stołu sędziowskiego silny podmuch wiatru podrzucił samolot do góry i Włoch zaczął opadać na lewe skrzydło. Na czas zorientował się, że może zawadzić o stojące w pobliżu samochody, skręcił szybko i znalazł się przed samolotami zawodników oczekujących swej kolejki. Spadł następnie na podwozie i zawadzając lewym skrzydłem o ziemię wyrównał, poczem przeleciał nad stołami sędziów na wysokości najwyżej 2 m. Przy stole stało wówczas dwu pułkowników, major kierujący pró-

ba, oraz szereg komisarzy. Wszyscy przywarowali do ziemi i tylko dzięki temu uniknęli śmierci. Po chwili samolot Franco's Armando zatrzymał się. Jak się okazało był uszkodzony nieznacznie, tak, że naprawiono go w ciągu 3 godzin. Pilot Franco's Armando opowiadał, że n'gdy w życiu nie znajdował się w tak niebezpiecznej sytuacji.

Próby lądowania miały się rozpocząć o godz. 7.30 rano. Opóźniły się jednak do godz. 9, gdyż czekano na przylot pilota Karpińskiego, który miał próbować pierwszy. Jednakowoż Karpiński naprawił swój samolot wobec tego próbe rozpoczął Niemiec Kreuger.

Próba lądowania polega na przelocie nad bramką 8 m. wysokości, a następnie wylądowaniu na jaknajkrótszej odległości. Kreuger za pierwszym razem zerwał sznur przy powtórnej próbie wylądował na 65 m. Po nim rozpoczął próbę Czech Anderle, który przy locie również zerwał sznur. Za drugim razem wylądował przy 75 w. Lądowanie było wysoce utrudnione tembardziej, że lotnicy mają przed sobą słońce nie dostrzegali sznurka bramki, to też przy tych próbach zdarzyła się katastrofa, której uległ Niemiec Brindlinger na Meserschmidzie. Lotnik ten chciał pokazać mistrzowską sztukę lądowania tuż za

bramką i po minięciu sznurka skierował ostro aparat w dół ślądając na 30 m. Uderzył podwoziem o ziemię i uszkodził samo lot tak znacznie, że nie będzie już mógł brać udziału w dalszych próbach ponieważ remont wymaga zmiany części, których nie wolno zmieniać. Niemcy, którzy startowali po Brindlingerze lądowali znacznie ostrożniej. Sensacją wzbudziło niezwykle ryzykowne lądowanie zawodnika Hilbricha, który lądował na 50 m. Wreszcie największą sensacją był lot Bajana. Lądowanie jego było rzeczywiście wspaniałe. Wolno podchodził pod bramkę przechodził ją, a później ześlizgiwał się równo w dół ślądając na 50 m. Próby trwały do godz. 1-ej. O 3-ej popołudniu wznowiono je na lotnisku na Okęciu.

PO OBLICZENIU WYNIKÓW DZISIEJSZYCH PRÓB NA PIERWSZYM MIEJ. SCU UTRZYMUJE SIĘ W DALSZYM CIĄGU KPT. BAJAN, KTÓRY POSIADA 487 PUNKTÓW. DRUGIE MIEJSCE ZAJAŁ KAPITAN ANDERLE, KTÓRY POSIADA OBECNIE TYLKO 432 PUNKTÓW.

Jutro rozpoczyna się lot na przestrzeni 600 klm. Będzie to próba zużycia paliwa. Lot ten jest ostatnią próbą techniczną przed wielkim lotem okrężnym.

Kto wygrał

WARSZAWA 4. 9. (tel. wł. G) W dzisiejszym ciągnięciu Państwowej Loterii Klasowej padły wygrane na następujące numery:

1.000 zł na nr. 34195 155961
15.000 zł na nr. 758 73559.
10.000 zł na nr. 5959 7793 71910.
5.000 zł na nr. 4046 27025 34181.
5.000 zł na nr. 19259 35498 47240 14734 148328.

2.000 zł. na nr. 9776 11038 34558 57341 60437 85587 94497 102169 10459 111886 114301 120301 148593 149370 157214 151141.

2.000 zł. na nr. 19947 21564 25367 38051 44635 46525 59628 63156 65959, 106437 109939 125028 129989 130611 134140 136727 139170 144064 153916 157150 159616 163393 163851.

1.000 zł. na nr. 1897 5231 12200, 19416 21675 27326 36241 45705 46835, 48360 51526 57236 60472 60560 61101, 61135 66220 68846 73604 83841 85478 88953 91471 92869 93510 96388 102835 105001 106043 108450 116479 119342 124677 134735 137850 144734 145508 152725 152876 156922 158740 168366 168213 166254.

1.000 zł. na nr. 4194 9720 19016 19910 21327 26683 29056 38529 41425 44420 42836 49643 54557 65179 71846 73145 73920 80350 80494 81161 88232 108593 110229 114330 128343 141922 145555 146262 147211 149877 150544 155367 157806 161129 163451 164835 165810 168683.

Wiadomości sportowe

SKŁAD POLSKIEJ REPREZENTACJI

WARSZAWA Kapitan sportowy PZN. Kaluza zestawil reprezentacyjny skład Polski na niedzielny mecz z Niemcami. Skład ten przedstawia się następująco: Fontowicz, Martyna, Bułanow, Kotlarczyk, Kotlarczyk II, Rlesner, Mazurek, Nęwrot, Wilimowski, Włodarz; rezerwowi: Keller, Gałicki, Szczepaniak, Dziwosz, Giszewski, Niechciol.

FALSZYWE BILETY NA MECZ POLSKA — NIEMCY.

Liczba zgłoszeń na bilety na niedzielny mecz Polska — Niemcy dosięgnęła prawdopodobnie cyfry 50.000. W środę lub w czwartek zamknięta zostanie sprzedaż biletów. Śląsk np. zamówił 5.000 biletów, a otrzymał tylko 3.000. Delegat Śląskiego Związku Dziennikarzy Sportowych Kafaś, który przywiózł wczoraj 10.000 zł. pragnąc kupić za tę sumę bilety na mecz spotkał się ze sprzeciwem PZPN, który nie może dać Śląskowi takiej ilości biletów. Z całej Polski przywiózł 28 Pocz. gów specjalnych. PZPN. pragnie bilety rozdzielić między wszystkie dzielnice i wszystkie większe miasta Polski. Z Niemiec przybędzie około 5.000 widzów. Dodać należy, że wobec olbrzymiego przytoku, ukazały się już w sprzedaży fałszywe bilety.

Kuszenia żydowskie

Organ ludowców z pod znaku Witosy „Piast” ogłosił kilka artykułów, które zwróciły uwagę na niepokojący wzrost zażydzenia naszych miast. To wystarczyło, by żydowski „Nasz Przegląd” ogłosił uroczyste „zgon centrolewu”. Piastowcy wystąpili przeciw interesom żydowskim. „Nie ulega kwestji — dla „Naszego Przeglądu” oczywiście — że z takimi jawnymi antysemitami nie może zasiadać w jednym obozie przedewszystkiem PPS.” Znamiennym jest ton, w jakim żydowski dziennik pisze o naszych socjalistach. Możecie — mówią żydzi — razem z ludowcami zwalczać narodowców, obszarników, nawet sanację, nie wolno wam tylko ruszyć żydów. To jest tabu. Kto zwraca się przeciw żydom, ten przestaje być lewicowcem. Tego trzeba wyrzucić z sojuszu, choćby się z nim walczyło o cele ważne i wielkie. Nakazujemy więc wam ten sojusz zerwać, my, współpatrioty waszego Marksa i Lassalle’a, my, bez których wasze redakcje nie miałyby dziennikarzy, wasze gazety — czytelników, wasz ruch bogatych i szczodrych sprzymierzeńców. Waszym głównym obowiązkiem jest obrona żydów. Czyńcie więc swoją powinność!

Zaczekajmy, jak odpowiedzą na to wezwanie socjaliści. Dotąd — tworzyli oni wszędzie zresztą i zawsze — awangardę armii „postępu”, zasłaniającej bohaterko Izraela przed samoobroną społeczeństw chrześcijańskich. Nie wiele mamy złudzeń i co do stanowiska PPS. w najbliższym czasie.

Zajmijmy się teraz dalszemi myślami „Naszego Przeglądu”, gdyż charakteryzują one wybornie politykę żydowską w Polsce, niedokładnie znaną jeszcze przez wielką część naszego społeczeństwa.

Żydowski dziennik atakuje „Piast” za to, że zajmuje się miastami, a zaniedbuje walkę o reformę rolną. Witos — pisze — już raz „pogrzebał reformę rolną w dobie Sejmu Ustawodawczego”, a teraz pogrzebać ją chce po raz drugi. Z tym pierwszym pogrzebem było wprawdzie inaczej i niedawno p. Mackiewicz pisał w „Słowie” że zwykła swą przesadą, że „gdy Witos stanął na czele rządu, to zamiast o pobór się troszczyć, za pierwsze swe zadanie uznał reformę rolną”. Nie o to jednak chodzi w tej chwili.

Chodzi zaś o to, że żydzi pchają stronnictwa ludowe do walki klasowej z ziemiaństwem i że w tej walce ofiarują im swoją pomoc, pod warunkiem, że chłopci pozostawiają im miasta jako teren wyłącznej i nieskrępowanej eksploatacji. Bijcie — wołają do chłopów — obszarników polskich, wywłaszczajcie, zabierajcie im majątki. Będziemy wam w tym pomagać, my i socjaliści i wszyscy wogóle lewicowcy. Ale wara wam interesować się miastami! „Nasz Przegląd” pisze z rzadką otwartością: „Balante „Piasta” o prosperowaniu żydów w mieście przy pomocy zagarnięcia kawiarni i księgarni, jest jawnym odwróceniem uwagi chłopca od reformy rolnej”. Niech więc chłop polski nie myśli o otwarciu dla swych dzieci księgarni lub kawiarni, kancelarii adwokackiej lub poradni lekarskiej, sklepu lub apteki. To byłoby zdradą jego obowiązku klasowego. Walczyć winien wyłącznie z polskimi obszarnikami, a żydom pozostawić swobodę, by się udorali z resztkami polskich lekarzy, adwokatów, księgarzy, właścicieli kawiarni... Trzeba podzielić się prawem

polowania! Jedni na wsi, a drudzy w mieście!

Żydowski dziennikarz osądza zbyt nisko inteligencję chłopca, jeśli myśli, że taka spółka nawet pod względem czysto handlowym wyda mu się korzystną. Chłop wie przecież, że choćby wywłaszczył wszystkich bez wyjątku obszarników, to ostatecznie jego samego wywłaszczy inna spółka, złożona z żydowskiego kupca i adwokata, księgarza i aptekarza... Cały swój zysk chłop odda żydom, jak oddaje go dotąd. Dalej będzie bogacił żydowskich mecenasów i handlarzy, będzie dalej im dostarczał pieniądze na wykupno domów w miastach. I nie tylko domów, ale i wielkich obszarów rolnych, jak świadczy niedawne wykupno majątku Zamoyskiego. I nie tylko wielkich majątków, ale i chłopskich gospodarstw, jak dowodzi istnienie 5.000 gospodarstw żydowskich w jednym tylko województwie stanisławowskim.

Że w proponowanej spółce żydzi nie uwzględniają momentu narodowego, to nas wcale nie dziwi. Myślą oni, że chłopom nie zależy na tem, by miasta były polskimi. Myślą, że wystarczy chłopu obiecać interes i on o nic więcej dbać nie będzie. Ta pogarda do polskiego chłopca jest jednak wielką pomyłką.

Chłop czuje się już w pełni gospodarzem państwa i mimo zablądzeń niektórych swych przywódców, holdujących ideologii klasowej i judeofilstwa, staje zdecydowanie do walki o polskość warsztatów narodowej kultury, jakimi są nasze miasta. Nie jest mu obojętny, kto i jakie książki sprzedaje w księgarniach, jakie sztuki gra się w teatrach. w czyich rękach gromadzą się kapitały i kto Polskę reprezentuje w handlu z zagranicą. Jego własnością jest Polska i chce ją on swoim dzieciom przekazać jeszcze bardziej polską i chrześcijańską, a przez to więcej zabezpieczoną przed wrogami, niż jest obecnie. Niema dziś w poglądach na spolszczenie miast ani chłopów ani mieszczan, są tylko Polacy. Niegdyś zaborcy wyzyskiwali klasowe niechęci chłopów przeciw ziemiaństwu, by łatwiej rządzić nad podbitym narodem. Żydzi grubo się spóźnili z powtórzeniem tej taktyki. Chłop polski przyjmie ze śmiechem ich obłudną dzisiaj troskę, „by reforma rolna nie była ponownie zaprzeczona” i ich frazesy o „najżywniejszych interesach włościaństwa”. Najżywniejszym interesem chłopca jest polskość jego kraju i w walce o ten cel czuje się solidarnym z całym Narodem.

JAN MATYASIK

3 złote miesięcznie składki

TOWARZYSTWIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE

„VITA i KRAKOWSKIE” S.A.

W WARSZAWIE, UL. JASNA 6

WE LWOWIE, ul. 3-go Maja 16

przyniosą Twej rodzinie
lub Tobie samemu

Żądajcie
prospektów!

około zł. 1500.-

Sanacyjne targi i porachunki

Wielki rozgłos uzyskała w Warszawie wiadomość o usunięciu ze stanowiska dyrektorów tramwajów miejskich w Warszawie p. Słomińskiego, b. prezydenta stolicy. Sprawie tej poświęca artykuł wstępny „Kurjer Poranny”, atakując p. Słomińskiego w sposób bezwzględny. O ustąpieniu p. Słomińskiego z fotela prezydenta stolicy pisze „Kurjer Poranny”:

„w ministerstwie p. Słomiński podjął był kwestję wynagrodzenia za łaskawe rezygnacji z prezydentury... Minister, zasłużonych wojskowych — dymisjonuje się i pensjonuje bez uprzedniego ustalania nagrody za łaskawe ustąpienie nawet gdy wywiązali się chwalebnie ze swoich zadań. Ba! w obyczaju ani w prawie nie przewiduje się żadnych beneficjów dla kończącego kadencję Prezydenta Rzeczypospolitej. Lecz pan prezydent stolicy Słomiński, doprowadziwszy miasto do plajty, nie ustąpił zadarmo. Wyłagował więc w ministerstwie zgodę na stanowisko dyrektora tramwajów.”

Ni w pięć ni w dziewięć wsadził tu „Kurjer Poranny” Prezydenta Rzeczypospolitej, skoro istnieje przecież osobna ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym każdego b. Prezydenta, choćby miał tylko 40 lat i tylko jeden miesiąc urzędował na tem — najwyższym w Polsce — stanowisku.

Co zaś do p. Słomińskiego, to okazał się on typowym murzynem, który dla sanacji zrobił swoje i w nagrodę nie tylko musi odejść, lecz także usłyszeć wiele rzeczy bardzo nemiłych. W każdym razie czytamy w „Kurjerze Porannym” o targu w ministerstwie, a w targu są

zawsze dwie strony. Tej drugiej w artykule „Kurjera Porannego” niema wcale. A szkoda. Dowiedzielibyśmy się coś więcej, niż to jest napisane w „Kurjerze Porannym”.

Taka więc spotkała p. Słomińskiego wdzięczność ze strony sanacji za wydanie jej warszawskiego samorządu i opuszczenie powierzzonego mu przez społeczeństwo posterunku. Zobaczymy, jak to dalej odbywać się będą porachunki między sanacją, a robiącymi z nią interesy „bezpartyjnymi fachowcami”.

R.

PROF. DR. SZYMONOWICZ

powrócił i ordynuje

w chorobach uszu, nosa i gardła
ul. Piłsudskiego 18 od godz. 4—5 Tel. 51-71.
24448

REFLEKSJE REKLAMOWE

SKUTECZNOŚĆ różnych rodzajów reklam:

REKLAMA PRASOWA	44.1%
wystawy okienne	34.1%
reklama świetlna	24.9%
plakaty	19.9%
reklama tramwajowa	10.6%
reklama kinowa	3.1%
reklama na wozach firm.	2.1%
reklama radiowa	1.7%
pokazy	0.4%

(według badań prof. Moede, kierownika berlińskiego Instytutu Psychotechnicznego).

(Beta)

Urywki z dnia

Sanacyjni katoni

Sanacyjna prasa uderzyła w fanfary. Oto znalazła się w sanacji parszywa owca (sen. Dobecki), którą za parszywą umowę usunięto ze stada. Stąd wniosek, że sanacja jest moralna i tępi nieprawości... Nim powiemy, co o tem myślimy, przeczytajmy w „Gazecie Polskiej” niektóre ustępy z artykułu wstępnego:

Etyka publiczna, jaką buduje w własnym łonie B.B.W.R. — polega na tem, że od obywatela żąda się czegoś więcej, niżli przystosowania do paragrafów kodeksu, że żąda się odeń porządkowania interesu własnego na szerszej zrozumianemu interesowi publicznemu — gdy między niemi zachodzi kolizja. Niedokonanie tego staje się dyskwalifikacją — dla każdego, kto sięgnął po zaszczytny lecz niełatwy do dźwignia tytuł członka obozu pomajowego.

Niełatwy do dźwignia! Hej! obywatele, rozglądajcie się dookoła po tych „dźwigniaczach” i „współpracujących”. Czy dużo widzieliście takich, którym niełatwo?

Dwie alternatywy — pisze „Gazeta Polska” — stoją przed sanacją:

złamanie tej psychologii jaką ciury ze sobą przynoszą lub powolne przesłanie klucze tą psychologią.

Przemówienia ostrzegawcze pułkowników Sławka i Prystora wskazywały, że ta druga alternatywa obozowi pomajowemu nie grozi. Ale na pewno nie wszyscy je zrozumieli, nie wszyscy w nie uwierzyli. Ciura z natury jest optymistą. Dlatego też poświęcamy słowa powyższe ogłoszonemu wczoraj wyrokowi Pragniemy bowiem, aby ci wszyscy, którzy literki B. B. W. R. chcą uważać za „markę ochronną” na szlache prowadzonego przez się takiego czy innego sklepiku, ci wszyscy, którzy sądzili, iż głośno krzycząc „Niech żyje!”, mogą swobodniej szeptać po kątach o własnych byznesach, żeby ci wszyscy, którzy doszłusowywali do zwycięzców sądząc, że w ten sposób zmniejszą swoją odpowiedzialność — zrozumieli, iż nie tylko nie zmniejszyli lecz powiększyli swoje obowiązki i że wybiję go dzina, w której zdać im wypadnie rachunek z podwójnej buchalterji.

Nie na miejscu jest ten patos w organie redagowanym przez p. Miedzińskiego, o gospodarce którego tak surowo wyraziła się Naczelna Izba Kontroli Państwa. A zresztą cóż sanacja zrobi, jeżeli jak Kronos pożre swoje dzieci: wszystkich ciurów i czwartobrygadzystów? Któż wtedy w sanacji zostanie?

Wodzowie bez armii, kapłani bez wiernych, mistrzowie bez uczniów. Bo żeby mieć uczniów, wiernych i żołnierzy trzeba im dać nie koncesje i nie miejsca w radach nadzorczych, lecz idee, idee i jeszcze raz idee. Gdzież jest ta sanacyjna idea? Może w Legionie Młodych?... Przyjrzyjmy się więc temu Legionowi tak młodych, a już tak zasłużonych.

Skończył się już czas kołatania do kiesy?

Redaktor „Słowa” p. Mackiewicz wypalił taki artykuł o Legionie Młodych, że właściwie należałoby cały artykuł przedrukować. Z braku miejsca jednak musimy się ograniczyć do przytoczenia kilku ustępów. Oto p. Mackiewicz ma przed sobą numer periodyku „Legion Młodych”:

Co zawiera ten zeszyt „Legion Młodych” — reprezentacji młodzieży, „spadkobierców” — jak oni piszą — „legjonistów Piłsudskiego”.

Cto statystyka stronic:
85 stronic ogłoszeń zwyczajnych,
23 stronic ogłoszeń artykułowych województwa śląskiego i samorządu Łodzi.
23 stronic ogłoszeń artykułowych różnych firm.
32 stronic marniustekkich wypośln własnych.

Któż to się ogłasza w organie bojowników o państwo pracy i proletariacką kulturę w Polsce?

— Dyrekcja kopalni księcia Pszczyńskiego, Scheiber i Gröchman. Dyrekcja kopalni hut księcia Donnersmarcka

Zrzeszenie Producentów Przędzy Bawlanej, Włóczniecka Manufaktura, Bank Cukrownictwa Hrabia Renard kopalnie w Sosnowcu, Huta Bankowa, rue S. Lazare Paris, itd., itd., itd. tego przeszło 400 inseratów różnych koncernów i przedstawicielstw kapitalistycznych do których „Legjon Młodych” wyciąga rękę z zebraniem jednocześnie za jedle, namiętnie je zwalczając.

Swoją drogą — pisze p. Mackiewicz — na widok tych 400 inseratów odzywają się we mnie jakieś uczucia bliskie bolszewizmu. Góź to za banda tohórzy. Przecież ci dyrektory dający ogłoszenia wiedza, jaki pod względem społecznym jest kierunek „Legjonu Młodych”. Ludzie dający łapówki we własnym państwie budzą obrzydzenie, cudzoziemcy zarządzający to u nas — jakież to przykre dla polskiej miłości własnej.

Dyrektorzy płacą nie z tchórzostwa, jak myśli p. Mackiewicz, lecz dla interesu. Za swoje pieniądze otrzymują jako markę ochronną — literki BBWR.

W tem świetle jasno ukazuje się cała teatralność i frazesowość zapowiedzi „Gazety Polskiej”.

R.

Protesty rodziców w Łomży odniosły skutek

Matki katolickie w Łomży dały wyraz swojemu rozgoryczeniu wskutek wprowadzenia nauczycieli żydowskich do szkół polskich w ten sposób, że w liczbie kilkuset udały się do J.E. Ks. Biskupa Łukomskiego z prośbą o opiekę nad ich dziećmi.

J.E. Ks. Biskup uspokoił matki i stwierdził, że już zwrócił się w tej sprawie do Ministerstwa, radził jednak matkom zwrócić się do poszczególnych władz szkolnych z domaganiem się odwołania nauczycieli i nauczycielek żydowskich ze szkół polskich. Jeśli Władze szkolne poznają wolę rodziców w tej kwestji, zapewne przymusu takiego sto sować nie będą.

Następnie udały się matki do Inspektoratu szkolnego, gdzie przedłożyły swój protest. Spotkały się tam ze spokojnym potraktowaniem rzeczy. Od Inspektoratu szkolnego przeszły do p. Starosty, który jednak kazał im powiedzieć, że może przyjąć tę i ową osobę, ale z „tłumem” rozmawiać nie będzie. Wskutek takiego powiedzenia odrzekły matki, że sprawa ta każdej matce katolickiej zarówno jest droga i że po takim powiedzeniu p. Starosty rezygnują już z konferencji z nim.

2 bm. odbył się w Łomży wielki wiec rodziców dziatwy szkolnej, zwołany przez parafjalną Akcję Katolicką w celu zaprotestowania przeciwko nominacji nauczycieli — wychowawców narodowości żydowskiej dla młodzieży katolickiej.

Wszystkie te protesty odniosły skutek, gdyż — jak donosi „Głos Lubelski” — nauczyciele — żydzi będą usunięci, a na ich miejsce mają być przydzieleni bezrobotni nauczyciele — katolicy. Tak zapowiadał p. Filipczak, inspektor w Łomży, a słowa jego potwierdził wyższy urzędnik kuratorium w Brześciu n/B.

Związek Skandynawsko-Bałtycko-Polski

Projekt Lindhagena

Były burmistrz Sztokholmu, senator Carl Lindhagen, dwukrotnie już występował w parlamencie szwedzkim w sprawie podniesienia przez Szwecję inicjatywy związku państw skandynawsko-bałtyckich i Polski. Wniosek w obydwu wypadkach został odrzucony ze względów formalnych. Nie zmienia to postaci rzeczy, że stanowi on znamienne w dobie obecnej manifestację polityczną.

Wobec postępów, jakie czyni konsolidacja poszczególnych grup państw europejskich, inicjatywa b. burmistrza Sztokholmu wydaje się na czasie. Dziś, gdy obok rozstrzygnięć politycznych poszukiwane są szczególnie usilnie nowe gospodarcze formy współpracy narodów, problem bloku skandynawsko-bałtycko-polskiego, jako problem przede wszystkim gospodarczy, wysunąć się winien na czoło zainteresowań Polski. To też, niezależnie od tego znaczenia politycznego, warto zanalizować możliwości jego realizacji.

Polska, trzy kraje skandynawskie oraz Litwa, Łotwa, Estonia i Finlandja posiadają w północno-wschodniej części Europy jedną zasadniczą więź wspólną. Jest to morze Bałtyckie, dzielące te kraje geograficznie, jako granicę naturalną, ale łączące je gospodarczo, jako najtańsze i wolne, przez nikogo nieskrępowane połączenie komunikacyjne. Dlatego też blok państw, który zarysowuje się w tej części kontynentu, może nazywać się tylko blokiem bałtyckim.

Jaki obszar zajmuje ten ewentualny blok i jaka jest siła liczebna jego mieszkańców?

Obszar i zaludnienie państw bałtyckich:

	tys. km. kw.	tys. ludności
Europa	5.427	378.700
Polska	388	32.150
Dania	43	3.559
Norwegja	323	2.811
Szwecja	448	6.142
Finlandja	338	3.390
Estonja	48	1.117
Łotwa	66	1.910
Litwa	56	7.400
Razem	1.760	53.479

W stosunku do Europy terytorjum bloku stanowiłoby 32,4 proc., a więc blisko 1/3 część, zaś o ile chodzi o liczbę ludności, stosunek wyraziłby się cyfrą 14,1 procent. Liczebnie blok ten nie dorównywałby chociażby tylko samym Niemcom, a więc jego wartość z punktu widzenia stosunku sił militarnych nie byłaby wielka. Ważne jest jednak jego znaczenie gospodarcze, w rozwoju pracy pokojowej. Wzajemne stosunki gospodarcze między temi 8 krajami przedstawiają się tak, że w dwuleciu 1932 i 1933 przeciętny obrót roczny każdego z nich z 7-ma pozostałymi stanowił następujący procent całości obrotów tego kraju w handlu zagranicznym:

Polska przywóz 5 proc., wywóz (najwięcej do Szw. i Dan.) 14 proc.; Dania przywóz 12,2 proc., wywóz 7 proc.; Norwegja przywóz 16,5 proc., wywóz 11,5 proc.; Szwecja przywóz 14,2 proc., wywóz 15,7 proc.; Finlandja przywóz 19,5 proc., wywóz 6,7 proc.; Estonia przywóz 19 proc. i wywóz 19 proc.; Łotwa przywóz 11,5 proc., wywóz 8,3 proc.; Litwa przywóz 10,5 proc., wywóz 4,8 proc.

Obróty te, w drodze wzajemności, mogłyby oczywiście być zwiększone (kosztem innych krajów), przyczem ze strony Polski wchodzi w rachubę głównie wywóz węgla i zboża, a przywóz ryb, skór, papieru, minerału żelaza.

„STOMIL” S. A. POZNAŃ

uprzejmie zawiadamia

że wystawia **OPONY** samochodowe, lotnicze, motocyklowe i rowerowe na tegorocznych

XIV. TARGACH WSCHODNICH w Pawilonie Centralnym

Przedstawiciel we Lwowie **Leszek PIASECKI** Zyblikiewicza 39. Tel. 9-88. 1518

Z LISTÓW DO REDAKCJI

Opóźnianie wypłaty przekazów pocztowych

Tyle i tak ciężkie załatania dochodzą nas na funkcjonowanie poczty, telegrafu i telefonu, że przynajmniej od czasu do czasu musimy w sprawach tych głos zabierać. Między innymi przyczyną tych stosunków, którym można dać dowolny przymiotnik jest znaczne i coraz większe opóźnienia czyniące zapóźnienie zadania poczty. Powodem tego jest, że społeczeństwo nie

znając urządzeń pocztowych nie może odpowiednio wobec nich wystąpić. Dlatego nie pomogłoby tym wadliwościom prawdopodobnie nawet w umiejętnościjszych rękach znajdujący się bezpośrednio nadzór nad pocztą.

Naogół zdaje się bowiem społeczeństwu, że na nalepianiu znaczka, odpukaniu telegramu, lub połączeniu przewodów

kończy się cała sztuka pocztowa. To uproszczone pojmowanie służby i gospodarki pocztowej jest jednak dość dalekiem od istoty rzeczy i dlatego umożliwia ogromnie administracji poczty, jeżeli dzisiaj wogóle można o niej mówić, bez troskę o swe urządzenie.

Niedawno podnieśliśmy nietakt, jakie go dopuścił się na poczcie pswien królik małomiejski, powołując się na ministra, jako swego kolegę.

Musimy do sprawy tej jeszcze powrócić i dla dobra zmuszonych do posługiwania się pocztą rozpatrzyć ją z dwójakiego stanowiska.

Najważniejszym jest to, że w danym wypadku urzędowi pocztowemu nie starczyło pieniędzy na wypłatę przekazu i musiał na nie czekać, aż ktoś wpłaci jaką kwotę, co właśnie wywołało nietaktowne zachowanie się owego kolegi.

Ze tego rodzaju braki pieniędzy na wypłatę zbyt często się zdarzają, i narażają odbiorców przekazów nie tylko w zwykłych miejscowościach, ale co gorsze w kąpielowych oraz na letniskach na niepomierne, a w zasadzie niedające się przez nich przewidzieć nieprzyjemności, wiadomo ogólnie.

Dawniej takie wypadki nie zachodziły, albowiem, o ile w danej miejscowości nie było oddziału banku państwowego, urząd pocztowy wiedząc, ile mu nazajutrz będzie potrzebna pieniądze na wypłatę, zamawiał je zaraz pisemnie lub telegraficznie w najbliższym większym urzędzie pocztowym, skąd je następnego dnia rano otrzymywał.

Ograniczenie zapasu pieniędzy w danym urzędzie nie wpływało więc nato, aby oczekujący na nie, cierpieli z powodu ich braku. Wówczas bowiem poczta troszczyła się nie tylko o to, aby ludzie nie mieli przykrości z jej winy, lecz przede wszystkim, aby w sposób poprawny dotrzymała swoich zobowiązań.

Jak nas pouczają, brak pieniędzy do wypłaty na pocztach powstaje obok za niedbanywania wspomnianych trosk i środków, z uwagi na bezpieczeństwo. Urzędem pocztowym nie wolno mianowicie bez względu na potrzebę zatrzymywać w sobie kwoty ponad pewną wysokość. Dziwić się trzeba, jeżeli tak jest rzeczywistość. W takim razie bowiem powinna poczta ogłosić, że nie ręczy za natychmiastową wypłatę przekazów zwykłych, telegraficznych, wkładek oszczędności itp., a wtedy ludzie zwrócą się o to do banków, kas oszczędności, lub będą pieniądze przysyłać w listach pieniężnych.

Jeżeli będziemy wtedy przy ciasności pieniędzy wyglądać, jeżeli codziennie kilka dziesiątek milionów będzie po kilka dni spoczywało w listach z uwagi na powolny obrót poczty, łatwo sobie wyobrazić.

Życie jest ustawiczną wojną, więc à la guerre comme, à la guerre, a zrozumieć tę zasadę winni przedewszystkiem rządzący z inżynierami pocztą emerytowani oficerowie i jako tacy zapobiedz przynajmniej tym niebezpieczeństwom podkopującym prawidłowy obrót pieniężny, gdyż inaczej zaprzeczyliby zadanom, dla których się wychowali, a które nakazują tak zapobieżenie jak stawienie czoła właśnie niebezpieczeństwom.

Tertium non datur, a jeżeli nie, to trzeba ponieść następstwa, gdy się tak głośno wola o rozmaitych troskach i frontach. C frontie pocztowym jaszczce nie mówiono a byłby on niemniej ważnym, jak te, które podniesiono już na wyżyn hasła, w których zresztą nic dobrego nie wyrosło.

U. Oka.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE

Zwyciężyłem kryzys

Komedja w 3 aktach Pawła Volp'usa

Przed właściwą inauguracją sezonu, która ma przypaść gdzieś pod koniec września, zaprezentowała Dyrekcja trzyna aktową komedję Volp'ussa, pod którą to firmą kryje się pono spółka węgierskich majstrów scenicznych Lokatos i Fodora. Sztuka była grana z dużym powodzeniem w warszawskim teatrze letnim. Jest to zabawna i pełna humoru groteska komedjowa, zbudowana zresztą, o dobrych — choć czasem nieprawdopodobnych sytuacjach. Ma na celu zabawić — i cel ten spełnia.

„Zwyciężył kryzys” zredukowany urzędnik dr. praw Wiesniger, bo zaczął kraść, ale pracę. Głód trawił go — gdzie zapukał, otrzymał stereotypową odpowiedź: „Nie przyjmujemy do pracy nikogo!” — Postanowił więc tę pracę „kraść”. Zresztą zamieszkał się między ładujących

meble i za pomoc dostał napiwek. To mu daje zadowolenie ale i przeświadczenie, że na pracę nie trzeba czekać, trzeba ją sobie zdobyć. Wślizguje się więc do jakiegoś biura bankowego, gdzie sekretarzem jest jego kolega szkolny, zajmuje opuszczoną przez zredukowanego urzędnika biurko i... urzęduje, ale na swój sposób. Wyszukuje sobie jakąś fikcyjną sprawę Kubinsky'ego po to, by być panem sytuacji, gdyż nikt tej sprawy nie zna, tylko on jeden! Opatrznościowy człowiek! Trafił co prawda trochę naszym Nikodemem Dyzmą — tylko w lepszym stylu. Tak potrafił wszystkich zasugerować, że doprowadza do zbudowania przez bank dużej fabryki. A gdy przestraszony wzrostem swego „zwycięstwa” przyznaje się do wszystkiego i nazywa siebie intruzem — nikt mu nie wierzy. A potem bajkowa

zakonczenie: dostaje dyrekturę uruchomionych przez siebie zakładów Kubinsky'ego i rękę królowej, uroczej córki potentata finansowego.

Człowiek chceć więcej? Dla Dra Wiesnigera — ale tylko dla niego, kryzys zwyciężony. Dla autorów komedji także, bo sztuka robiła ponoś kasę. A publiczność bawi się, zapominając o kryzysie ogólnym. Aktorzy mają dużo pola nie do napisu ile do wygrania się. Wszyscy zadowoleni.

Bohatérem wieczoru był gość warszawski p. Marjusz Maszyński, znany nam już z poprzednich występów także we własnej sztuce (Tak, a nie inaczej). — Artysta to bardzo zdolny i sympatyczny, ujmując niebywałą swobodą ruchów i szczerością, dzięki której sam wierzy w najprawdopodobniejsze założenia i sytuacje. Gra z dużym temperamentem i ciągnie za sobą cały zespół. Partnerem jego był w roli sekretarza Fritscha p. Kondrat, który stworzył doskonałą postać kontrastową, uosobienie szarżyny życia urzędnika bankowego i pozornego porządku życiowego.

Przedstawicielki ról kobiecych p. Ankiewicz Szykowska i p. Kostecka nie miały ról pobocznych — lecz raczej epizodyczne, Zagrały je z dużym wdziękiem.

Galerję prezosów, dyrektorów, prokurentów itp. szefów stworzyli pp. Kulakowski (dyrektor) Wronski (prezes), Pagowski i Ruszkowski (prokurenci) Woźnik (dyrektor konkurencyjnego banku) i Staszewski (szef sekcji). Dobrym jak zawsze był p. Tuński w roli służącego i p. Modrzewski jako nieznanomy, którym okazuje się fikcyjny Kubiński, mianowany odrazu członkiem Rady Nadzorczej. Epizodyczną rolę listonosza oddał bez zarzutu p. Woźniak.

W całym przedstawieniu czuć było energiczną i niezawodną rękę reżysera p. Karbowski'ego, która nadała sztuce właściwe, szybkie tempo.

Oprawa dekoracyjna prof. Frycza, utrzymana w guście nowoczesnym bardzo miła.

Am.

Z kraju od korespondentów „Kurjera”

Kronika warszawska

Skon wdowy po Or-Ocie

W Warszawie zakończyła życie Władysława Oppmanowa, wdowa po znanym poecie, piewcy starej Warszawy, ś.p. Arturze Oppmanie, pisującym pod pseudonimem Or-Ot.

Zwolnienie aresztowanych b. członków O. N. R.

W środę popołudniu zwolniono z aresztu uwięzionych b. członków O.N.R. p.p. Henryka Chełmińskiego, Aleksandra Rutkowskiego, Ryszarda Romanowskiego, Stanisława Grzeleckiego i Antoniego Witowskiego.

W aresztach pozostaje jeszcze 22 b. O. N. R.-owców, zaarrestowanych ostatnio, w tem dwie kobiety.

Kronika śląska

BRZYTWĄ ROZSTRZYGNĄŁ NIEPO-ROZUMIENIA RODZINNE. W ub. niedzielę w godzinach rannych pozbawił się życia przez poderżnięcie brzytwą gardła i tętna lewej ręki robotnik Żurek Alojzy z Kochłowic Przyczyna samobójstwa były długotrwałe niesnaski rodzinne. (wł.)

MILY KLIENT. W Nowym Bytomiu pojawił się w ub. tygodniu nieznanymi starzy mężczyzna i w szeregu sklepów poczynił drobne zakupy, nieprzekraczające każdorazowo wartości 2 zł., płaćąc banknotami 100 zł.

Zorientował się dopiero w sytuacji kupiec Balachowski, który rozpoznał w banknocie falsyfikat. Przyłapano na podstępie falszerz wyrwał kupcowi z rąk banknot, zapłacił za towar bilonem i oddał się w niewiadomym kierunku. (wł.)

KORBA MOTOROWA PO GŁOWIE. Na ulicy Wojciechowskiej w Załężu obok Katowic w czasie wymijania zawadziła furmanka braci Świątków o tramwaj i lekko go uszkodziła. Motorowy wstrzymał natychmiast tramwaj i razem z konduktorem rzucił się na Świątków, bijąc ich po głowie żelazną korbą motorową. Wskutek tego powstało wielkie zbiegowisko, które musiała rozpraszać policja, albowiem momentalnie wytworzyły się dwa odłamy stronników, każdej chwili gotowe ująć się za swoimi. Bracia Świątkowie odnieśli szereg ciekich ran. (wł.)

Kronika przemyska

Z ŻALOBNEJ KARTY. Przed paru dniami zmarł na gruźlicę 25-letni student III. roku prawa, ś.p. Włodzimierz Lechki. Pogrzeb odbył się przy znacznym udziale kolegów.

STOJĄCA WODA. Postępująca zótłwim krokiem budowa przemyskiej poczty została przerwana, poczem rozpisano przetarg na jej wykończenie. Najtańsza oferta inż. Dombrowskiego z Przemyśla była o sto tysięcy złotych tańsza od najtańszej lwowskiej, a o trzyście tysięcy tańsza od lwowskiej najdroższej.

W takiej sytuacji przetarg postanowiono powtórzyć, wobec czego w tym roku, budowa poczty dalej nie postąpi.

POŻAR W NOWOSIÓLKACH. Jednej z ubiegłych nocy łuna ogarnęła niebo nad wioską Nowosiółki. Jak się później okazało, spłonęły zabudowania należące do Katarzyny Dacio, która domu nie ubezpieczyła.

WIELKIE WŁAMANIE. Do mieszkania Stanisława Majera (św. Jana 33) wtargnęli po wyjęciu okien złodzieje i zabrali obok wielu licznych drobiazgów futro i nowy damski płaszcz. Ogólna szkoda wynosi 1.100 zł.

KRADZIEŻ TOREBKI. W czasie zakupu na targowicy, wyrwał jakiś złodziej Marji Tuszyńskiej z Sielca torebkę z kwotą 22 zł. Należy zaznaczyć, że niema dnia, aby którejś z kobiet nie została wyrwana torebka z pieniędzmi.

ZDARZENIA. Koła od wozu zabrali złodzieje Józefowi Fedakowi (Mickiewicza 65). — Mechanik Adolf Płiszke (Waygarta 3)awiadomił policję, że mu zabrał ktoś z warsztatu cenny żelazny uchwyt od tokarni. — 20 zł. i buciki skradziono Annie Trębalskiej (Krcwnicka 11).

Obrazki z Challenge'u 1934

Samoloty niemieckiej ekipy challenge'owej.

Wybryki „Legjonu Młodych” podczas wizytacji pasterskiej w Makowie

W końcu u. m. w Makowie odbywała się wizytacja pasterska ks. Biskupa Węmańskiego z Płocka. Parafianie makowscy przystąpili do przygotowania uroczystości wizytacyjnych i powitania Dostojnego Gościa. Udekorowano kościół, na ulicach zbudowano bramy triumfalne.

W przeddzień przyjazdu Ks. Biskupa „Legjon Młodych” naprzeciw kościoła umieścił specjalną gablotkę w której wywieszono pisma: osławione „Państwo Pracy” z 12 sierpnia z paszkwilami na Ks. Biskupa Łosińskiego oraz częstochowskie „Dziś i Jutro” z 18 marca br. W piśmie „Dziś i Jutro”, w artykule „Raj w klechistanie” znany bezbożnik Wł. Spasowski, w ohydny sposób napada na duchowieństwo katolickie. Artykuł ten, to jeden stek fałszu i demagogii przeciw

duchowieństwu katolickiemu w Polsce z Prymasem na czele.

Wobec tej jawnej prowokacji interwenjował w komendzie policji i w starostwie miejscowy ksiądz wikariusz, jednak bezskutecznie.

Te „wybryki” „Legjonu Młodych” w społeczeństwie makowskim wywołują zrozumiałe oburzenie. Przekonywuje się ono nacznie, że słusznie nasz Episkopat w Liście Pasterskim przestrzegł katolików przed „Legjonem Młodych” który „stanął na stanowisku komunistycznym”.

O tem, że „Legjon Młodych” prowadzi szkodliwą dla państwa robotę, przakonali się też zreszta ostatnio i władze państwowe, które musiały „Legjon Młodych” w Okręgu Częstochowskim rozwiązać.

Wielki pożar w warsztatach kolej. w Bydgoszczy

Wczoraj w nocy o godz. 0.30 wybuchł pożar w warsztatach kolejowych w Bydgoszczy. Ogień powstał na strychu nad ślusarnią. W akcji ratunkowej wzięły udział oddziały miejskiej i kolejowej straży pożarnych oraz kompania wojska. O godz. 3-ciej pożar zlokalizowano. Zni-

szczeniu uległ dach nad rurkownią i nad oddziałem technicznym ślusarni, oraz pewna liczba starych modeli znajdujących się na strychu. Straty wynoszą około 70.000 zł. Praca w warsztatach odbywa się bez przeszkód.

Przystań dla nowowstępujących na uniwersytet to Dom Akademicki przy ul. Łozińskiego 7 we Lwowie. Noclegi, śniadania, obiady, kolacje po bardzo niskich cenach. Wszelkie informacje na miejscu.

24556

Stracił pięciu synów na wojnie i nie dostał zaopatrzenia inwalidzkiego

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozpatrywał ostatnio sprawę, wytoczoną przez 70-letniego Michała Lewandowskiego, któremu władze odmówiły zaopatrzenia inwalidzkiego, mimo iż stracił 5-ciu synów na wojnie. Ministerstwo Skarbu, które mu odmówiło tego zaopatrzenia, dowodziło, że ma dostateczne zaopatrzenie, albowiem pobiera wsparcie w gminie w sumie... 21 zł. mie-

słecznie.

Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, że Lewandowskiemu przysługuje w całej pełni żądane zaopatrzenie inwalidzkie, gdyż wsparcie gminne nie stanowi zaopatrzenia, a ma ono jedynie na celu zapobiec żebractwu, a nie zapewnić minimum egzystencji w rozumieniu ustawy inwalidzkiej, na którą się Ministerstwo Skarbu powoływało.

O odnowienie kolegiaty stanisławowskiej

Jednym z najstarszych i najcenniejszych zabytków Stanisławowa jest kościół parafialny — kolegiata, pamiętający jesz-

cze ostatnie lata panowania króla Jana Kazimierza (wówczas był zbudowany z drzewa). Budowę murowanego kościoła

Młodość konserwujesz
KREMEM Lion
 unika on w naskórek i ożywia skórę — świetny podkład pod puder
 tuba 90 groszy
 i 1,25
J. & S. STEMPNIEWICZ-POZNAŃ

rozpoczął założyciel Stanisławowa, Jędrzej Potocki, w r. 1670—71, jednak ówczesne wypadki polityczne, najazdy Turków i Tatarów na Stanisławów itd., nie pozwoliły mu budowę dokończyć. Uczynił to dopiero syn założyciela miasta, Józef Potocki. W r. 1703 Arcybiskup lwowski Konstanty Zieliński dokonał konsekracji ukończonego kościoła.

Od tych czasów po dzień dzisiejszy kolegiata stanisławowska była i jest ostoją uczuć religijnych i narodowych polskiego społeczeństwa naszego miasta, to też społeczeństwo winno o nią dbać. Czas oraz zawierucha wojenna wycisnęły swe piętno na kolegiacie. To też w r. 1929 jej ówczesny proboszcz ks. Biskup dr. Baziak rozpoczął restaurację kościoła. Dzięki sprężystości ks. Biskupa Baziaka, dzięki ofiarności polskiego społeczeństwa naszego miasta, oraz organizacji, towarzystw i władz kosztem 120 tysięcy zł. odnowiono i wzmocniono fundamenty kościoła i mury, odnowiono skarbiec, zakrystję, wybudowano prowizoryczną dzwonnice, przeprowadzono remont zewnętrzny kościoła, oraz odnowiono nawy boczne. W 1933 r. odnowiono część nawy głównej i dokonano przeróbki kopuły kościelnej. Do ukończenia remontu pozostała więc część nawy głównej.

Zapoczątkowane odnowienie kościoła przez ks. biskupa Baziaka, prowadzi dalej obecny administrator kolegiaty ks. Ryczkowski; niestety praca ustala z powodu braku ok. 5 tysięcy zł., potrzebnych do wykończenia remontu wnętrza. Dlatego też zwracamy się z apsem do polskiego społeczeństwa Stanisławowa, by pospieszyło z pomocą. Z groszowych składek urośnie potrzebna suma. Będzie to piękny objaw solidarności katolickiej i narodowej.

T. K.

Kronika sanocka

Przejście w zasłużony stan spoczynku

W tych dniach przeszła w stały stan spoczynku dyrektorka tuł. 7 klasowej szkoły powszechnej żeńskiej p. Matylda Wasylewiczówna.

Po długoletniej, bo od roku 1891, nieprzerwanej, gorliwej pracy nauczycielskiej, opuszcza obecnie swój umiłowany zawód, pozostawiając po sobie ogólny żal tak wśród grona nauczycielskiego jak też wśród działawy szkolnej i rodziców. Zrępsobiona znakomicie do zawodu nauczycielskiego w Seminarjum lwowskim, bierze już jako maturzystka czynny udział w Kółkach niepodległościowych ówczesnej młodzieży. Należała do ścisłego grona tych osób, które w stoletnią rocznicę Konstytucji 3. Maja założyły w roku 1891. Towarzystwo Szkoły Ludowej. Zawsze wierna hasłom TSL od chwili powołania Towarzystwa pracowała na polu oświaty ludu.

W roku 1900, a więc przed 34 laty, przychodzi ze wsi pobliskiej Nowosiółce — Gniewosz do Sanoka i tu pracuje jako nauczycielka, a następnie jako kierowniczka żeńskiego zakładu. Nie jedną łzę otarła, nie jednemu pospieszyła z pomocą, nie żalowała nigdy trudu ni pieniędzy.

Należała do wszystkich miejscowych towarzystw, a przez pewien czas przewodniczyła tutajszemu Kołu TSL. Uczennice jej, dziś niejednokrotnie starsze nauczycielki, rozsypane po całym obszarze Rzeczypospolitej, chętnie się do niej we wszystkich sprawach zwracają. Służyła zawięze radą i bogatym doświadczeniem.

A skoro po 43 latach owocnej pracy nauczycielskiej jako wytrawna i doświadczona wychowawczyni młodego pokolenia przechodzi w stały stan spoczynku, życzy jej całe tutajsze społeczeństwo, by w jak najdłuższe lata cieszyła się tym szacunkiem i poważaniem, na jakie sobie rzetelnie zasłużyła.

CO DZIEŃ NIESIĘ?

5	Środa
WRZEŚNIA	Wawrzyńca
Wsch. s. 4 g. 44 m.	Czwart. Zacharjasza
Zach. s. 18 g. 01 m.	

Gdzie i co kupić?

WALICHIEWICZ, Kopernika 2, **SIODŁA**, zaprzęgi, kufty, torby, teczki, portmonetki, kagańce, baty, czapki, koca na knie. Rok założenia 1863.

WYPRAWKI STUDENCKIE

koldry zł. 12. — Koce wełniane, Materace z trawy zł. 18. — Poduszki zł. 8. — Poszewki zł. 3. poleca

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI

Środa 5. 9. g. 7.30 „Towariszcz”
Czwartek 6. 9. g. 7.30 „Dziewczeta w mundurkach”
Piątek 7. 9. g. 8.15 „Koncert Gimplów na powodzian”
Sobota 8. 9. g. 7.30 Premiera „Zwyciężyłem kryzys”

TEATR ROZMAITOŚCI

Środa 5. 9. g. 7.30 „Gdybym chciała”
Czwartek 6. 9. g. 7.30 „Ten, który zmienił nazwisko”
Piątek 7. 9. g. 7.30 „Towariszcz”
Sobota 8. 9. g. 7.30 „Dziewczeta w mundurkach”

FUTRA

damskie, męskie, modernizacja, przeróbki, wykonuje znany z solidności Magazyń i Pracownia Futra Karola Schörrera Lwów, Senatowa 11a, tel. 59-56. Dobre warunki płatny.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ATLANTIC: Ludzie w bieli.
APOLLO: Markiza Yorjsaka (Bitwa) Anabella i Charles Boyer.
CHIMERA: Kobieta pod kontrolą.
COLOSSEUM: Nieznany sprawca oraz rewja.
CASINO: Flip i Flap jako Synowie Putyn.
GRAZYNA: „Świat należy do ciebie” (Józef Schmidt) oraz „Romeo i Julcia”.
KOPERNIK: Zaledwie wczoraj.
MARYSIENKA: „Jennie Gerhardt” oraz rewja.
MUZA: Dzisiaj żyjemy.
PALACE: „Anny Ondra i René Lefèvre w filmie „Całuj mnie jeszcze”.
PAN: „Zdobycie cię muszę” (Nignon) oraz dodatki.
PASAŻ: Wielkomięskie cienie z Harry Salem oraz rewja.
RAJ: Oljver Twist w roli g. mały Dickie Moore.
SŁONCE: Wyspa zatraczonych dusz.
STYLOWY: Serec włóczęgi oraz rewja Wesola cyganeria.
ŚWIT: „Noc miłości” i Jose Mojica i „Wieża z Kajenny” Wiktor MacLaglen.
WANDA: Żebrak z Bagdadu.

FUTRA

męskie, damskie, przefasowane, najnowsze latnia pora najtańszej. Ist. nadeszły najnowsze żurnale, Magazyń i Pracownia Futra Aleksandra Wróbla Lwów, Halicka 20 tel. 57-04 1175

KOMUNIKATY TEATRÓW MIEJSKICH

W TEATRZE WIELKIM ze względu na nieustającą frekwencję będzie kilkakrotnie powtórzona niezrównana sztuka Devala „Towariszcz”. Koncertowa gra zespołu, wywołująca niemiłąkającą wesołość na sali, oraz dowcip tryskający z każdej sceny usprawiedliwiają sukces tej komedii, którą urzemy na deskach Teatru Wielkiego w środę 5 bm.

W czwartek głęboka w swem psychologicznym ujęciu sztuka Chrysty Winsłoe „Dziewczeta w mundurkach”

NA SKUTEK STAŁYCH ZAPYTAŃ ZE STRONY PUBLICZNOŚCI, zainteresowanej zapowiedzianą premierą sztuki P. Volpiusa „Zwyciężyłem kryzys” podaje się do wiadomości, że premiera odbędzie się w sobotę 8 bm, w Teatrze Wielkim.

W TEATRZE ROZMAITOŚCI, Dzisiaj we środę grana jest dalej przy pełnej widowni świetna sztuka P. Gerałdyego „Gdybym chciała”. Doskonała obsada ról g. w których występują pp. Niczewska, Niewiarowicz, Kański, Przystawski, Czajkowska, Nawara. W czwartek pełna sensacji i niespodziewanych sytuacji sztuka Wallace’a pt. „Ten, który zmienił nazwisko.”

W wirze lwowskiej ulicy

Krwawa scena przed osławioną kawiarnią „Carlton”

(a.) Osławiona ta kawiarnia, położona przy ul. Łukasieńskiego, ma opinię od wielu lat jednej z najgorszych spelunek nocnych. Co pewien okres czasu zmienia nazwę, ostatnio też na jej szyldzie figuruje nowa wywieszka „Carlton” Dziwić się należy, że kawiarnia tego typu jest otwartą przez całą noc i posiada tzw. godzinę policyjne. Otóż kawiarnia ta wczorajszej nocy była widownią krwawej awantury, powstałej na tle nadużywania alkoholu przez obecnych tam gości, skutkiem czego w podobnej atmosferze o awanturę nie trudno.

Daisy ciąg awantury na ulicy.

Wśród gości znajdowali się dwaj znani awanturzyści, Artur Glücksmann, nożowiec i Ignacy Schall, szofer, syn kupca (Gołębia 1. 4.) — przy drugim stoliku zajmował miejsce Eustachy Janicki (ul. Kordeckiego, 1. 20), pracownik teatralny w dziale dekoracyjnym w towarzystwie swego znajomego. Nad ranem wyłoniły się nieporozumienia pomiędzy Glücksmannem i Schallem a Jasińskim na tle obrazu pewnej tancerki przez obu wymienionych powyżej awanturników.

Awantura przeniosła się z kawiarni na ulicę, gdzie Glücksmann i Schall zaatakowali nożami Jasińskiego i zadali mu kilka ciężkich ran.

Jasiński, obficie krwią brocząc, stracił przytomność i upadł na bruk ulicy. Za wezwane Pogotowie Ratunkowe przewieziono Jasińskiego w bardzo ciężkim stanie do szpitala powszechnego.

Cbu nożowców aresztowano i oddawiono do aresztów policyjnych.

(a) **MORDARCA Z UL. HOFFMANA UKRYWAŁ SIĘ POD JAWOROWEM.** Głośną była w ubiegłym roku kryminalna sprawa Marjana Kościuka, który dokonał mordu na osobie służącej Zakońców, której zwłoki podpalik, a po dokonaniu ohydnej zbrodni zbiegł bez śladu. Pewne okoliczności zdawały się wskazywać na to, iż ohydny zbrodniarz zbiegł do Czechosłowacji, tymczasem okazuje się, że Kościuk w tydzień po dokonaniu zbrodni pod zmienionym nazwi-

skiem wyjechał do wsi Skolimie, w powiecie jaworowskim, gdzie ukrywał się przez szereg miesięcy. Kościuk, który pozostawił we Lwowie żonę i dziecko, ożenił się w Skolimie z tamtejszą wiościanką, Julią Zbytówną. Zbrodniarz umiał tak zamaskować się, że nie zwracał na siebie uwagi. Dopiero po upływie sześciu miesięcy, gdy dopuścił się oszustwa na szkodę jednego z tamtejszych gospodarzy, z obawy przed aresztowaniem zbiegł ze wsi w nieznanym kierunku. Pościg za zbiegłym zbrodniarzem nie dał na razie wyniku.

(a) **STRAJK WŁOSKI W FIRMIE LEICHTENA.** W pracowni kapeluszy Emilia Leichtena przy ul. Rappaporta 1, wybuchł wczoraj strajk włoski, w którym bierze udział 5 pracowników. Strajk, który wybuchł skutkiem wypowiedzenia pracy, ma przebieg spokojny.

(a) **NAGŁY SKON.** W dniu wczorajszym rano w mieszkaniu swem przy ul. Trzeciego Maja 1. 17, zmarł nagle na udar serca Samuel Zatner, były kupiec, liczący 69 lat.

(a) **ZNOW ZAMACH SAMOBÓJCZY.** Zamieszkały przy ul. b. Wuleckiej 5, ślusarz Bronisław Curyk, liczący 25 lat, usiłował wczoraj otruć się amoniakiem. Powód nieznany.

Czy Lewandówka otrzyma wodociągi?

(Fil) Sprawa zaopatrzenia Lewandówki w zdrową wodę do picia jest kwestją żywo obchodzącą ludność tejże. Lewandówka posiada dotąd jedynie studnię wierconą z wodą zaskórnią, śmierdzącą i nie do użytku. Miejski Zakład Wodociągowy wywiercił tu wprawdzie jedną studnię na gruncie p. Eberharta, gdzie po przebicciu 2 powłok na głębokości 27 i pół metra natrafiono na źródło doskonałej wody, o bardzo silnej wydajności. Wskutek tego projektowane jest nawet rozszerzenie tego źródła i zainstalowanie wieży ciśnieniowej za pomocą której możnaby w dużej mierze zasilać budować się mające tu wodociągi miejskie. Cóż, kiedy projekt ten narazie utknął z powodu trudności w wywłaszczeniu potrzebnego dla rozszerzenia źródła ilości gruntu (coś około 8 m. kwadr.). Ponieważ właściciel, na którego ogrodzie wspomnianą studnię wywiercono, nie zgadza się na dobrowolną odsprzedaż tego skrawka gruntu, sprawa więc cała musi się oprzeć

o Minist. Spraw Wewn., co znów budowę przewlecze.

Zanim to więc nastąpi, sp. dyr. Aleksandrowicz zgodził się swego czasu na pobudowanie dalszych 3 studzien, z których jedna jest nawet w wierceniu. Niewiadomo jednak, czy ze śmiercią tego zacnego człowieka, który w tym wypadku tak mieszkańcom Lewandówki szedł na rękę, sprawa nie ograniczy się na pobudowaniu tej jednej studni.

Wodociąg miejski dochodzi zaledwie do mostu kolejowego, po wzmocnieniu którego z wiosną ma być założona przy ul. Grunwaldzkiej studnia wodociągowa.

Łatwiej znacznie możnaby rozwiązać kwestię wodociągu dla mieszkańców tzw. „Placu pod koleją”. Chodzi tylko o porozumienie się i uzgodnienie planów M. Zakł. Wodoc. z referentem Zarządu kolejowego. Połączenie możnaby uzyskać z obok położonej ogrzewalni kolejowej. Przynajmniej wówczas ta część ludności Lewandówki otrzymałaby wodę z wodociągów miejskich.

W ADMINISTRACJI NASZEJ ZŁOŻYLI

NA POWODZIAN: Kazimierz Wacek z Tuchli (zebrane w czasie przedstawienia, urządzonego przez dzieci do lat 10) — zł. 4, Dyr. Kwiatkowski — zł. 0.80, Poźniakowie — zł. 10, Emilia K. — zł. 2, Ludwikowie Szczepańscy — zł. 10, Sokół, Cieszanów — zł. 10.

FUTRA

damskie, męskie, przerabia, modernizuje najnowsze modele, wykonuje najstarszemu pracowni Władysława LIGNARA, Lwów, Kochanowskiego 3, 1277

KOMUNIKATY

WYKUPUJĄCE KARTY UCZESTNICTWA DO POCIĄGU POPULARNEGO NA MECZ PIŁKI NOŻNEJ POLSKA - NIEMCY w Warszawie 9 września br. Karty uczestnictwa wraz z biletem wstępu na boisko po zł. 21. — sprzedają placówki „Orbisu” we Lwowie, Przemyślu, i Jarosławiu i wysyłają na żądanie za zaliczką na prowincję na koszt kupującego Karty uczestnictwa upoważniają do 70% zniżki kolejowej przy dojeździe do Lwowa, względnie Przemyśla. Wyjazd ze Lwowa dnia 8 września br. o godz. 21-ej przyjazd do Warszawy 6.55, wyjazd z Warszawy (Warszawa Główna) 23.39, przyjazd do Lwowa poniedziałek 8.52. Termin zgłoszenia do 7 września br. g. 18. „**SOKÓŁ IV**” NA LYCZAKOWIE. Z dn. 5 września br. rozpoczynają się ćwiczenia gimnastyczne — wtorki i czwartki od godz. 5-6 por. dla dziewcząt do lat 14,

w poniedziałki i piątki od 6-7 wiecz. dla chłopców do lat 14 zaś w poniedziałki, środy i piątki od 7-8 wiecz. dla członków i od 8-9 wiecz. dla członków.

Zgłoszenia przyjmuje codziennie kancelaria Sokoła IV, ul. Lyczakowska 99 cd 7.30 — 9 wieczór.

POCIĄG SPECJALNY DO WIEDNIA

Zawiadamia się uczestników wycieczki do Wiednia i Jugosławii, że pociąg specjalny odjeżdża w dniu 5 bm. ze Lwowa o g. 7.10 rano z Przemysła o 8.45. Jarosławia 9.01, Przewarska 9.15, Rzeszowa 10.20, Tarnowa 11.25, Krakowa 13.10.

Przyjazd do Wiednia (dworzec północny) 22.22. Pociągiem tym powracają do Wiednia osoby bawiące w Polsce, a posiadające karty uczestnictwa „Orbisu” oraz biura Ferstel i dr. Tocker. Ponadto mogą iechać osoby posiadające ważne paszporty do Austrii, Czechosłowacji i Jugosławii.

Na wierzchy futrzane miastowe i sportowe z bielskich materiałów pod gwarancją, udziela Firma A. Witteis, Lwów, Rutowskiego 7, kredytu dziesięciomiesięcznego przy cenach tak niskich że każdy u nas zakupić winien; obsługa rzetelna i solidna. Wyjątkowo niskie ceny umożliwiają każdemu zakupienie futra. 54C

KING - REWJA „PASAŻ” wystawia przepiękną rewję pod kier. E. Reja. Program składa się z wesołych skeczów, solówek, tańców i inscenizacji. Na wyróżnienie i na oklaski zasługuje operetka w 1 akcie pt. „Szpital warjatów w wykonaniu

całego zespołu. Na ekranie film po raz pierwszy we Lwowie z Harry Peelem pt. „Wielkomięskie cienie.”

SFROSTOWANIE OMYŁKI. We wczorajszym nrze „Kurjera”, w telegramie z Warszawy pt. „Wybitny Francuz o misji historycznej Francji i Polski”, wskutek omyłki zecerańskiej zamiast słowa tradycją znalazło się tragedją.

Odpowiedni ustęp powinien brzmieć: Następnie stwierdził ks. Fournier, że Francja uszanowała w całej pełni odrębność narodową Polaków pracujących we Francji i że to jest tradycją (a nie tragedją, jak w nrze wczorajszym), a zarem sławą Francji od czasów wielkiego Cesara, zachowującego odrębności i wolności gallickie. Współczesnym wyrazicielem tej francuskiej narodowej tradycji był marszałek Lyautey.

Jak fałszowano we Lwowie środki żywności w sierpniu?

(t) Zakład badania żywności i przedmiotów użytku we Lwowie, przeprowadził w sierpniu br. 1274. badań chemicznych, z czego 51 spraw skierowano na drogę sądową, z powodu różnych zafalszowań.

Mleka badano 553 próby, z czego 15 prób było zbieranych w granicach od 20 proc. do 40 proc., zaś 4 próby zawierały dołatek wody od 8.5 proc. do 12 proc. Śmietanę zbadano 57 prób, z czego 9 prób zawierało tłuszczu poniżej 12 proc i były zafalszowane sernikiem. Masła zbadano 153 próby wszystkie były odpowiednie, bez dodatku margaryny. Chleb w trzech wypadkach skierowano na drogę sądową, i powodu zanieczyszczenia wewnątrz robaków i nieczystości. Chłodników zbadano 113 prób, naogół były odpowiednie, w kilku jednak wypadkach zniszczono lody z dnia poprzedniego, również zakwestjonowano limonjadyki z powodu zanieczyszczeń mechanicznych. Soków owocowych zbadano 50 prób, z czego zakwestjonowano 3 próby sporządzone na srope kartoflanym i barwione. Moszcz owocowy zakwestjonowano w jednym wypadku gdyż był słodzony sacharyną. Cety nie były sfalszowane. Korzenie (pieprz, papryka, cynamon), badane kilkakrotnie, nie zawierały żadnych zafalszowań.

Przeprowadzono ściślejszą kontrolę win gronowych i owocowych. Wszystkie próby odpowiadały przepisom ustawy o winie

Wędlin zbadano 219 prób, były naogół odpowiednie. Na jednym z placów targowych zakwestjonowano kilka kiełbas, ze znacznym dodatkiem mąki kartoflanej. Artykuły chemiczne odpowiadały przepisom ustawy. Ponadto, badano wody studzienne z okolic Lwowa, które przeważnie okazały się nieodpowiednie do użycia.

AUDYCJE RADJOWE

Środa, dnia 5 września 1934 r.

6.45 Aud. poranna, 7.40 Zapowiedź programu w wyk. „Wesołej Trójki”. Transm. ze Lwowa, 7.50 Koncert reklamowy ze Lwowa, 11.57 Sygnał czasu i hejnał, 12.03 Wiadomości meteor. 12.10 Koncert zesp. T. Seradyńskiego ze Lwowa, 13.05 Polskie tańce stylizowane (płyty) 15.30 Wiadom. o eksp. polsk. 15.35 Lwowska wiadom. ekonom. i giełda zboż. 15.45 5 minut wiad. tru od morza ze Lwowa, 15.50 „Polskie problemy teatralne” rozmowa z L. Schillerem przeprowadz. p. M. Freudmar ze Lwowa, 16.00 „Pieśniarz Boży — Franciszek Schubert” monografia muzyczna p. Celiny Nahlik ze Lwowa, 16.45 Opow. dla dzieci starszych Ewy Zarembiny pt. „Dom wielki, jak świat”. 17.00 Recital wioloncz. Zofii Adamskiej, 17.25 Grzyby — przyręcafe, grzyby — wrogowie, M. Strassburger, 17.35 Trans. ze szpitala P. C. K. Jeden dzień w szpitalu i szkole pielęgniarek, 17.55 „Poradnia sportowa”. 18.05 Nauka stenografii przez radio — lekcje przepr. dr. M. Mesusa, lektor U. J. K. ze Lwowa, 18.20 Koncert kameralny w wyk. A. Opoczyńskiego (skrzypce) R. Freundlichowej (fortep.), B. Skarżyńskiego (wiolonczela), 18.45 „Rozwój gospodarczy ziem pń. wschodnich” odczyt p. prezesa Rucińskiego P. R. pod dyr. St. Nawrota i Lucyna Messal (śpiew), 19.20 Pogadanka aktualna, 19.30 D. c. muzyki lekkiej, 19.45 Program na dzień nast. 19.53 Wiadom. sport. 19.58 Lokalne wiadom. sport. 20.00 Audycja literacka, 20.45 Dziennik wieczorny, 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. B. Kona, 21.30 „Artyzm indywidualny i artystm masy” felj. lit. A. Rybickiego ze Lwowa, 21.40 Recital śpiew. Sergiusza Benoni, 22.00 Koncert reklamowy ze Lwowa, 22.15 Dla znawców jazzu: Śpiewacy jazzowi (płyty) ze Lwowa, 23.00 Komunikaty, 23.05 Transm. z Warszawy, Muzyka taneczna z rest. hotelu „Bristol”.

„PIEŚNIARZ BOŻY — FR. SCHUBERT. Życie Fr. Schuberta, tego piawcy miłości, wielkiego romantyka, to niedokończona symfonia. Wielki ganjusz, którego utworami zachwyca się dziś cały świat, żył do końca życia w biedzie, jako skromny nauczyciel wiejski. Nie miał nawet pieniędzy na kupno własnego fortepianu. Śmierć położyła kres jego twórczości w 31 roku życia. Życie wielkiego artysty i jego utwory będą tematem reportażu muzycznego pt. „Pieśniarz Boży”, układu znanej artystki operowej, speakerki Rozgłośni Lwowskiej p. Celiny Nahlik, która pierwsza wprowadziła ten typ audycji do radjofonii. Audycja o godz. 16.

NAUKA STENOGRAFII PRZEZ RADIO. Po przerwie wakacyjnej Dr. Maksymilian Mesusa rozpoczyna znów naukę stenografii przez radio. Początek dzisiejszej lekcji o godz. 18.05.

A. RYBICKI PRZED MIKROFONEM. Znany literat p. Andrzej Rybicki wygłosi dziś przed mikrofonem o godz. 21.30 prelekcję, w której omówi ciekawy problem artysty indywidualnego w przeciwstawieniu do artysty masy.

Czwartek, dnia 6 września 1934 r.

6.45 Aud. por. 7.40 Zapowiedź programu w wyk. „Wesołej trójki”. Trans. ze Lwowa, 7.50 Koncert reklamowy, 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Wjędzy Marij, 12.03 Wiadom. meteor. 12.10 Z Wjłna, Audycja dla dzieci młodszych: Opowiadanie p. óra ciotki Halj „Podróż Antosia na drwaniany konjku”. Piosenki w wyk. Z. Pawłowskiej, 12.30 Koncert zesp. salon. N. Mańskij, 13.05 Z rynku prac. Lwów, 13.10 Arje i pjeśni (płyty) Lwów, 15.33 Wjad o eksp. pol. 15.30 Przegląd giełdowy, 15.40 „Mikro-rewja” aud. muz. w układz. L. Schillera, 16.30 Koncert z płyt, 16.45 Lekcja języka francuskiego — Lektor p. Lucjen Roquigny, 17.00 Teatr Wobraznej nadzieje sluchowsko „Pieśń Wolności” napisane p/g motywów R. H. Bartscha przez J. Kornika, 17.50 „Listy i programy” w opr. dyr. J. S. Petry ze Lwowa, 18.00 „Sjłwa rerum” i życie artystyczne ze Lwowa, 18.05 „Fugenjusz Korwijn Małaczewski” (w 12 rocznicę zgonu) felj. lit. p. L. Kaltenberga ze Lwowa, 18.15 Koncert kameralny zesp. instr. dętych pod kier. K. Meyerholda — J. Skawjński (flet) F. Niezychło (obój) F. Gemrot (klarnet) A. Tomaczek (wiałornia) L. Michniwski (fagot) oraz M. Saczewiczowa. (fort.), 18.45 „Co czytać” — wygl. p. S. Adamczewskij, 19.00 Rec. skrzypcowy E. Gijezewskij, 19.20 Feljeton aktualny, 19.30 Polska muzyka ludowa z płyt, 19.45 Program na dzień następn. 19.53 Wiadomości sportowe, 19.58 Lokalne wiadomości sportowe, 20.00 Mu-

Rozszerzenie czci błog. Jakóba Strzemię

Ks. Arcybiskup metropolita lwowski, dr. Bolesław Twardowski, wydał orędzie, w którym gorąco poleca dalsze rozszerzenie czci błog. Jakóba Strzemię, arcybiskupa halickiego (ur. 1340 um. 1409), niezwykle zasłużonego organizatora diecezjalnego obrządku łacińskiego na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej, fundatora licznych kościołów i instytucji polskiej, przyjaciela osobistego króla Władysława Jagiełły.

Gorąco pragniemy — pisze Arcypasterz lwowski — aby cześć błog. Jakóba Strzemię, którą niezapomniany nasz poprzednik sp. Arcybiskup Bilczewski wskrzesił i usilnie szerzył, rosła z każdym rokiem.

W tym celu zarządza Ks. Arcypasterz, aby we wszystkich kościołach parafialnych odprawiano każdego roku przed uroczystością błog. Jakóba, przypadającą w czwartą niedzielę września, trzydniowa nabożeństwa przygotowawcze, aby przystępowano do wspólnej Komunii św. i modlono się o przyspieszenie kanonizacji błogosławionego, itd

„Należy tedy przy każdej sposobności rozszerzać cześć błog. Jakóba i uczyć o Nim podczas katechizacji ludowych, jakoteż podczas katechizacji szkolnych.

Błog. Jakób był nie tylko świętym Patronem, ale także i mężem zasłużonym w ojczyźnie i słusnie otrzymał zaszczytny tytuł „Patriae tutor et custos”. Z tego powodu o Nim należy także i młodzież szkół wyższych uczyć, aby za Jego przykładem wiernie służyła Bogu i Ojczyźnie.

W każdym kościele winien być obraz błog. Jakóba. Tak samo starać się trzeba, aby wierni w mieszkanach swoich mieli chrzciła dziłciom. Zachęcić też trzeba Jego obrazy, a imię Jego dawali na wiernych bardzo usilnie, aby wzywali pomocy błog. Jakóba we wszystkich potrzebach

W nabożeństwie tam winni przodować Kapłani, zwłaszcza ci, którzy sprawują obowiązek duszpasterski w diecezji lwowskiej, albowiem błog. Jakób pracą swoją stworzył i przeszło 500 lat łaskawie się nią opiekuje.”

KRONIKA KRAKOWSKA

Przed sensacyjną rozprawą o „List do żołnierzy braci legionowej”

B. legionista Teofil Huss, który, jak już donosiliśmy, w czasie Zjazdu legionowego dnia 6 sierpnia b. r. rozrzucił pomiędzy uczestnikami Zjazdu list otwarty p. t. „List do żołnierzy braci legionowej”, został przez prokuraturę krakowską pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Rozprawa oczekiwana jest w Krakowie z niezwykłym zainteresowaniem, ponieważ treść listu rozeszła się lotem błyskawicy wśród mieszkańców Krakowa, stanowiąc wielką sensację. P. Huss w bardzo dobitnych sło-

wach scharakteryzował w wspomnianym liście pewne znane w Krakowie osobistości, piętnując karierowiczostwo tych, którzy „prochu nie wachali”, a udają wielkich bohaterów.

Obrony p. Hussa podjął się wybitny adwokat krakowski dr. Bronisław Kuśnier, radny miasta Krakowa z listy „Polskiego Bloku Obrony Chrześcijańskiego Krakowa” P. Huss twierdzi, że zdoła przeprowadzić dowód prawdy na wszystkie zarzuty, zawarte w liście.

GŁOS KS. METROPOLITY SAPIEHY W SPRAWIE „WIKARÓWKI

W dyskusji nad sprawą odnowienia t. zw. wikarówki (koło kościoła Mariackiego) padły ze strony pewnej części prasy niewłaściwe zarzuty pod adresem ks. infułata Kulinowskiego. W związku z tem ks. Metropolita Sapieha wystosował do ks. Infułata list, w którym piętnuje insynuacje brukowców, uważając, że źródłem tych była chęć wywołania hecy antyklerykalnej. Ks. Metropolita aprobuje w zupełności poczynania komitetu kościoła Mariackiego i ks. Infułata Kulinowskiego i wyraża im uznanie oraz podziękowanie za bezinteresowną, a mierzalną pracę.

zyka lekka w wyk. orkiestry hawajskiej Wróblewskiego i Ławrusiewicz, oraz Adam Aston (piosenki), 20.45 Dziennik wieczorny, 20.55 „Jak pracujemy w Polsce” 21.00 Koncert wiecz. w wyk. orkiestry symf. P. R. pod dyr. Józefa Ozimjńskiego i Marja Wjłkomirska (fortep), 21. 5 „Psychologia konfliktów zawodowych” odczyt dr. G. Ichlejsera, 22.00 Koncert r. kiem ze Lwowa, 22.15 Muz. tan. z kaw. „Europa” w Ciechocjniku, 22.45 „Parodie i karykatury” ze Lwowa, 23.00 Komunikaty, 23.05 D. c. muzyki tanecznej z Cjehocjinka,

Audycje radjostacji krakowskiej

6.45 Aud. poranna z Warszawy i Lwowa 7.50 Pogadanka dla pań: „Konsaryk z jarzyn na zimę” wygl. p. Z. Czuprykowa, 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Wjędzy Mariackiej, 12.03 — 13.05 Transmisja z Warszawy i Lwowa, 13.05 Płyty, 15.30 Transmisja z Warszawy, 15.35 Komunikaty lokalne, 15.45 Fragment teatralny, 16.00 — 17.35 Płyty, 17.50 Transmisja z Warszawy, 18.05 Płyty, wiadomości bież. 18.20 Koncert kameralny w wyk. pp. A. Opoczyńskiego (skrzyp.) R. Freundlichowej (fort.) B. Skarżyńskiego (wjol.). W programie: A. Dvorak: Dumky-Trio, 18.45 — 19.45 Transmisja z Wjłna i Warszawy, 19.45 Program na dz. nast. 19.50 Transmisja z Warszawy, 19.55 Lokalne wiadom. sport. 20.00—21.30 Transmisja z Warszawy, 21.30 Fragment literacki, 21.40 Transmisja z Warszawy, 22.00 Koncert reklamowy, 22.15 Płyty, 23.00—23.30 Transmisja z Warszawy,

WIELKIE UROCZYSTOŚCI KU CZCI BŁOG. BRONISŁAWY

W związku z 675 rocznicą śmierci bł. Bronisławy i staraniami o Jej kanonizację, doroczne Jej święto zostało uroczysto trzydniowo uroczystem nabożeństwem 40-godzinnem z odpustem zupełnym w dniach 1, 2 i 3 września b. r. Nabożeństwa celebrowali w kościele PP. Norbertanek na Zwierzyńcu, gdzie spoczywają kości bł. Bronisławy, Księża Salezjanie, OO. Reformaci i OO. Dominkanie. (KAP).

Z TEATRU Im. J. SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE

Środa 5. 9. „Zwyciężyłem kryzys.”
Czwartek 6. 9. „Zwyciężyłem kryzys.”

REPERTUAR KINOTEATRÓW

APOLLO: „Całuj mnie jeszcze”
ADRIA: „Królowa Krystyna” i rewja.
ATLANTIC: „Skandal w Budapeszcie” i „Kobieta bestja”.
BAGATELA: „Miłość w aucle”.
DOM ŻOŁNIERZA: „Bogini pokus” i „Wielka atrakcja.”
MUZEUM: „Jego ekscelencja subjekt”
PRZEJEN: „Brat diabła” komedia z Filipem i Flapem.
ŚWIT: „Butównik”
SZUKA: „Żona w złotej klatce”.
SŁONKO: „Zaułki życia” i „Czarna rapsodia”
WANDA: „Kot i skrzypce”
UCIECHA: „Nędznicy”.

KOMUNIKATY

ZAMKNIĘCIE III MOSTU NA WIŚLE DLA RUCHU KOŁOWEGO. W związku z przystąpieniem do robot nawierzchniowych na III moście na Wiśle zarząd miejski wydał zarządzenie całkowitego zamknięcia wymienionego mostu dla ruchu kołowego na czas robót od dnia 3 bm. Cbjazd dla pojazdów osobowych skierowany zostaje przez most drewniany w ul. Mostowej i przez nowy most, a dla pojazdów ciężarowych tylko przez nowy most. Ruch tramwajowy i pieszy zostaje utrzymany.

Z ŻYCIA ORGANIZACYJNEGO STRONNICTWA NARODOWEGO W KRAKOWIE Zarząd Stronnictwa Narodowego w Krakowie zawiadamił członków, że począwszy od września br. wznowione zostanie

FUTRA

1461

gotowe i na zamówienie, wszelkie przeróbki wykonuje solidnie i tanio firma F. i J. Lubelscy Lwów, Katowickiego 5. tel. 48-70. Bogdana Sołtyś.

zebrania towarzyskie (herbatki), które odbywać się będą w pierwszą i trzecią środę każdego miesiąca. Zebrania towarzyskie połączone będą jak dotychczas, z interesującymi i aktualnymi referatami, po których następować będzie dyskusja.

Na pierwszej powakacyjnej herbatce, we środę dnia 5 września o godz. 7-ej wieczorem wygłosi referat p. poseł Stanisław Rymar na temat: „Bilans polityczny ostatnich trzech miesięcy”.

Na następnej herbatce, która odbędzie się we środę dnia 19 września wygłosi mgr. Tadeusz Mıldner referat pt. „Stosunek Obozu Narodowego do hitlaryzmu”

Zebrania towarzyskie odbywają się w lokalu własnym w sali im. Romana Dmowskiego w „Szarej kamienicy” Rynek Gł. 6. I p. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości

NA PALI DNIA!

Targi na Targach

Tegoroczna Targi Wschodnia stoją pod znakiem „targów”.

Targują się wszyscy zawzięcie. Paseżerowia z kierowcami taksówek, którzy lech na Targi przywieźli, bilaterzy ze zwiędzającymi (vox populi twierdzi, że bilety wstępu są stanowczo za drogie), wystawcy z amatorami kupna.

Przy prawie każdym stoisku można zaobserwować taką scenę: Klient czy klientka, ściskając w dłoni kurczowo portmonetkę, błyszczącymi oczyma obserwuje eksponaty. Wystawca usiłuje z trudem przybrać nonszalancką minę lorda angielskiego, którego nie na tym Bożym świecie nie obchodzi, a tembardziej zainteresowany jego wyrobami klient. Ale niech tylko ofiara odezwie się słowem...

Zimnokrwisty lord zamienia się w gorącego syna Persji, Egiptu, czy Grecji, (choć jest rodem z ulicy Piekarskiej, lub Lyczakowskiej). Padają ceny. Jedna strona chwali, druga gani. Temperatura podnosi się z zastraszającą szybkością. Laik stojący na uboczu odnosi wrażenie, że do transakcji żadnej nie dojdzie, że się sprzedawca z nabywcą pobiją na amen. Tak źle to się jednak nie kończy. Kupiec oddaje towar z miną męczennika, kupujący z ciężkimi westchnieniem otwiera portmonetkę. Choć obaj udają, że ponieśli ciężkie straty, nie wyglądają jakoś zbyt nieszczęśliwie.

Stojący na uboczu zmierzowany, przybłądy batjar lwowski potrząsa z fantazją koszykiem z preciami i mówi do „kolegi” handlującego sznurówkami:

„Wisz co, Miśku? Bryndza bryndzą, ale grunt, że je ruch w interesie. Jakoś to be! Choć bez ta dwa tygodnie targów...”
Taddy.

Z SĄDU LWOWSKIEGO

Kolporterzy komunistycznej bibuły

(s) Przed sądem przysięgłych we Lwowie stawało wczoraj dwu kolporterów bibuły komunistycznej: Antoni Zajac, robotnik z Rzęsny Polskiej i Franciszek Fischer, kolporter gazet zam. we Lwowie przy ul. Łamanej 1. Komunistyczna partja w lutym br wszczęła nową kampanję przeciw polskiemu ustawodawstwu pracy i w tym celu zarzucała miastu ulotkami.

Wymienieni przychwyleni zostali na gorącym uczynku rozrzucania ulotek, a to pierwszy pod bramami fabryki żarówek przy ul. Lwowskich Dzieci 25, drugi zaś przy ul. Żółkiewskiej.

Kolporterzy ci, stanawszy przed sądem, wyparli się winy. Trybunałowi przewodniczył r. Michale, oskarżał prok dr. Krajewski.

Po rozprawie i werdykcie sędziów przysięgłych obaj zostali uwolnieni.

CO INTERESUJE KLIENTA

a nie Ciebie — umieszczają w ogłoszeniu tylko to, co najważniejsze i co zpowiada najlepszy skutek, krótko i zwięźle — jasno i zrozumiale — w sposób przystosowany do rodzaju towaru, w składzie zręcznym i przejrzystym, możliwie z odpowiednim rysunkiem.

Tylko takie ogłoszenia gazetowe pomagają sprzedawać!

ZE SWIATA

Cserdona niedawno śmiercią o Gianfranceschi'ego radjostacja watykańska otrzymała nowego dyrektora w osobie ks. prof. Filipa Soccorsiego. Ks. dyr. Soccorsi — tak jak i jego poprzednik — jest członkiem zakonu XX. Jezuitów — Nowy dyrektor radjostacji watykańskiej urodzony dnia 26 marca 1900 r. w Rzymie, jest pierwszym w szeregu matematykiem i przed wstąpieniem do nowicjatu uzyskał doktorat z zakresu matematyki z najwyższym odznaczeniem na królewskim uniwersytecie w Rzymie. Święcenia kapłańskie otrzymał w r. 1931 i w tym samym roku uzyskał stopień doktora filozofii. W roku 1932-im otrzymał stopień doktora teologii. Oba te doktoraty uzyskał „summa cum laude” Rycina powyższa przedstawia ks. Soccorsi na tle aparatury radjostacji watykańskiej.

Najstarszy dziennik świata

Jest nim prawdopodobnie „Peking Bao”, istniejący od 1534 lat!

Założony został za panowania cesarza Tin - Kuan - Teanga, uchodzącego w Chinach za wynalazcę ołowianych czcionek drukarskich.

„Peking Bao” w ciągu swego długiego życia niejednokrotnie — umiał zawieszać wydawnictwo, a nawet zmienić tytuł, kiedy okoliczności tego wymagały, — stale jednak wracał po krótszej lub dłuższej przerwie do swego pierwotnego tytułu i formatu.

Aż obecnie dopiero, po 1534 latach życia, zniknął — tym razem już na zawsze... Przeżył się staruszek, nie zdołał dostosować się do gorączkowego tempa naszych czasów.

PIOTR FREUCHEN

ESKIMOS

Autoryzowany przekład Ireny Łozińskiej

„Nie chcę uczynić nic takiego, co by mogło cię zaszkodzić”, odpowiedział Mala. „Wy biali ludzie dziwni jesteście”.

Zatyzymali się w jednym osiedlu potem w drugim. Cdziekolwiek przybyli, Mala wszędzie rozkazywał:

„Potrzebujemy dużo mięsa, idźcie i przynieście nam. Musimy mieć coś do gotowania. Dajcie nam nową zaprzęg na psy”.

Mala był przyzwyczajony rozkazywać i biali uśmiechali się, że był o wiele pożyteczniejszy od Joego; Joe był wprawdzie niezbędny z powodu znajomości języka, ale nie można było polegać na nim. Jechali coraz dalej, wreszcie dotarli do stacji policyjnej.

Tym razem zastali wszystko w największym porządku. Dwaj konstable niecierpliwie oczekiwali powrotu ekspedycji.

Poćniano do stołu. Obaj pozostali w domu, natychmiast spostrzegł, że Mala nie miał kajdana na rękach. Widział również, że Make osobiście interesuje się pojmanym, ale nic ich to nie obchodziło.

Mala wszedł do izby, siadł obok sierżanta i był traktowany narówni z innymi. Uważano go za człowieka, który niedawno był sam gospodarzem, który wszystko co posiadał oddawał do dyspozycji, a teraz jest gościem i ma prawo do wdzięczności. Jedli i pili, jedli i znowu pili herbatę, kawę i inne dobre rzeczy.

Zapalili fajki i rozmawiali po przyjacielsku. Bałk opowiadał o podróży i zniknięciu Illubalika. Na stacji nie widziano go i nic o nim nie słyszano.

„Wstawcie do mojego pokoju łóżko polowe dla

Ostrożnie z papugami!

„Choroba papuzia” znów powraca

W ostatnich miesiącach zanotowano świeżo kilkadziesiąt nowych wypadków „choroby papuziej” (psitakosis) w Niemczech, głównie w Berlinie.

Równocześnie donoszą o wybuchu tej epidemii również i w Pittsburgu (Pensylwania, U.S.A.), — dokąd nadszedł większy transport papug z Kalfornii.

Natomiast w Berlinie roznosicielami choroby papuziej stały się papugi sprowadzone z Australii. Dowodziłoby to, że „psitakosis” jest chorobą bardzo rozpowszechnioną wśród papug, bez względu na to, z której części świata one pochodzą.

Choroba ma przebieg stosunkowo łagodny, jakkolwiek zanotowano już kilka wypadków śmierci. Zakażenie na-

stępując drogą oddechową, w jakieś 10 dni po zakażeniu występują dreszcze, bóle głowy, ogólne osłabienie i gwałtowne pragnienie. W cięższych wypadkach dochodzi do zapalenia płucnej i silnego powiększenia śledziony.

Medycyna nie zna dotychczas skutecznego leku na tę egzotyczną chorobę: taksamo nie udało się dotąd ustalić z całą pewnością czynnika powodującego zachorowanie.

Lekarze berlińscy stwierdzają, że o ile dotychczas papugi amerykańskie, chore na psitakosis zwracały uwagę swym wyglądem, brakiem apetytu, osowiałością itp., — to u papug australijskich brak zupełnie podobnych objawów, tak, że trudno bardzo odróżnić ptaka zdrowego od chorego.

Powyższe zdjęcie przedstawia jakgdyby olbrzymi pożar w mieście japońskim Osaka. Tymczasem ta potężna chmura unosząca się nad miastem, wytworzona została sztucznie podczas trzydniowych manewrów lotników japońskich — w celu osłonięcia przed atakiem nieprzyjacielskim najważniejszych gmachów miasta.

Kronika kulturalna

O teatr polski z ducha i z treści

Donosiliśmy już, że Stefan Jaracz prowadzić będzie w Warszawie „Teatr Aktora” do spółki z Zimińska, Perzanowską i Bendą. Ostatnio Jaracz

udzielił jednemu z pism warszawskich wywiadu, w którym na szczególną uwagę zasługują wypowiedzi na temat ideowych założeń „Teatru Aktora” oraz jego linii repertuarowej.

„Moim ideałem — stwierdził Jaracz — jest teatr polski z ducha i z treści. Będę wystawiał sztuki polskie od najstarszych do zupełnie współczesnych. Moje doświadczenia wskazują, że sztuka

polska, ujęta właściwie i odpowiednio dobrana, ma zapewniony sukces”.

Powodzenie sztuki zależy — zdaniem Jaracza — od nowego, zrozumiałego, twórczego jej ujęcia, dalekiego od kopowania, powtarzania „wyświechanych, zdechłych reharadyzmów, na które już dziś nikt na Zachodzie nawet pluć nie chce”.

Teatr musi przede wszystkim mieć własne, odrębne oblicze:

„Zmiany powinny zająć w inscenizacji, w interpretacji, w ujęciu. Dziś kino ze swoją potęgą i możliwościami wizualnymi zmusza teatr współczesny do pogłębienia ujęcia, do podkreślenia tych wartości, które stanowią samą treść teatru. Musimy szukać właściwych form, nie grzęznąć w formach przeżytych i obcych. Nie potrzeba do tego wyszukiwania francuskich łatwizn, albo widowisk operetkowo-rawjowych, „robiących” kasę. Teatr pozostać musi teatrem.

Rewja niszczy aktora. Osłabia jego poczucie odpowiedzialności scenicznej, uczy niemożliwej manieri”.

Swego czasu miałem sposobność rozmawiania z Jaraczem na tematy, poruszone przezeń w omawianym wywiadzie.

Jaracz mówi z pewną trudnością („myśl w duszy leci bystro, nim się w słowach złamie”), ale w tem co mówi mieści tyle przekonania i zapału, że w umyśle słuchającego nie ma miejsca na wątpliwość, czy nie są to tylko słowa. Dotychczasowa działalność Jaracza zdaje się tylko potwierdzać mniemanie o nim, jako o jednym z najlepszych „ludzi teatru” w Polsce. (wł. p.)

FARRERE PRZECIW VICTOROWI

HUGO. Jeden z dzienników paryskich zorganizował ostatnio ankietę, na temat twórczości Victora Hugo, w której między innymi zabrał głos znany powieściopisarz Claude Farrère i ostro skrytykował autora „Nędzników”. Podobno wystąpienie to wywołało ujemne wrażenie w kołach Akademii Francuskiej i zmniejszyło wydatnie szanse Farrère'a na osiągnięcie w przyszłości godności członka Akademii.

MIŁOŚĆ U OWADÓW. Pod powyższym tytułem wyszła w Paryżu książka, w której autor p. Marcel Roland podobnie jak sławny pisarz i znawca życia owadów Meterlinck po długoletnich obserwacjach paryskiego Vivarium, stwierdził, że owady podlegają pewnym procesom uczuciowym i wyjątkowo dają tzw. fale miłości (ondes d'amour).

Ciekawem jest, czy i uczeni potwierdzą tę hipotezę.

DAJ GROSZ NA L. O. P. P.

70

więźnia”. rozkazał sierżant. Tam miał spać pod okiem Make'a, ale bez żadnego przymusu.

„Czy nie byłoby lepiej”, zapytał jeden z konstabli, „założyć mu na lewą rękę kajdany i przymocować do łóżka. W dzień, gdy jest pod naszym nadzorem, mogliśmy je zdejmować”.

„W tym wypadku nie potrzeba żadnych kajdan. Mala nie ucieknie. Jest więźniem na słowo honoru”.

Dwaj konstable śmiali się, ale Balk zrozumiał, że to nie tylko wdzięczność skłania Make'a do obchodzenia się z Malą tak jak traktuje się schwytanego oficera nieprzyjacielskiej armii; jest to również zrozumienie sytuacji, w jakiej znalazł się ten człowiek. Jedyńm przestępstwem tego człowieka o szlachetnej duszy było to, że postąpił według zwyczajów, panujących wśród jego narodu i że nie znając praw białych ludzi, zżądał je, za co ma być ukarany.

Mala wchodził i wychodził swobodnie z domu. Używał psów sierżanta. Jeździł do otworów oddechowych psów morskich, gdzie czatował na niego i zawsze wracał z świeżym mięsem. Mala był cennym nabytkiem dla stacji policyjnej, gdyż potrzebowano tam dużo mięsa dla rodzin Eskimosów, które osiadły w pobliżu. Byli to najgorsi ludzie z całego plemienia, którzy wykorzystywali sytuację i żyli z żebraniń. A Joe znakomity człowiek, tłumacz i pomocnik, chodził na łowy tylko wtedy, gdy mu się podobało. Polował tylko dla przyjemności. Gdy mu brakowało czegoś, miał do dyspozycji magazyn policyjny, aż po brzegi wypełniony najrozmaitszymi prowiantami.

A sierżant pisał i pisał. Pisał raporty o więźniu, raporty o podróży, o ucieczce Illubalika i o wszystkim co widział. Pisał raporty o polowaniach, raporty o konstablach. Trzeba było o wszystkim donosić departamentowi w Ottawie, gdzie wielcy ludzie decydują o losie ludzi, których nie tylko nigdy na własne oczy nie widzieli, ale również prawie całkiem nie znają ich zwyczajów i obyczajów

Raporty i pocztę trzeba było wieźć przez wiele dni do fortu Nelsona, najdalej wysuniętej na północ twierdzy cywilizacji. Stamtąd prowadziła dalsza droga. Ale do fortu Make musiał pocztę dowieźć i dlatego postanowił wysłać tam saniami Arolę, gdyż on i Minik znali dobrze tę miejscowość; przebywali tam przez kilka lat.

Arola, który przyszedł na stację policyjną chory i wygłodniały, teraz był już znowu tak silny, jak poprzedniego lata. Otrzymał od białych ludzi sanie i psy. A to wszystko, co brakowało mu jeszcze do dobrego zaprzęgu, otrzymał od mieszkańców osady, u których miał wielkie znaczenie, gdyż w czasie nieobecności Joego był jedynym człowiekiem który potrafił rozmówić się z białymi ludźmi.

Świetnie było mieszkać na stacji policyjnej, ale po powrocie Joego była to przyjemność już o wiele mniejsza i dlatego Arola cieszył się, że pojedzie z pocztą.

Gdy Make skończył pisanie raportów, przyszedł Arola i Minik odświeżenie ubrani, jak do dalekiej podróży, sanie ich wyładowano pożywieniem dla psów oraz blaszanymi puszkami. Dostali prowiantów, tyle ile chcieli. W dwóch worach było masło, cukier, herbata i kakao.

Arola cieszył się, że może to wszystko pokazać innym. Był fachowcem; człowiekiem o śladowanym brwiach, opróżnionym ważnością swojej misji. Tłumaczył, opowiadał i opowiadał a mieszkańcy osady stali, patrząc zachwyceni na tego wielkiego człowieka i na wszystkie jego wspaniałości.

Żądał coraz więcej; wszystkiego było mu za mało, ale wreszcie powiedział: dosyć.

Psy ruszyły z miejsca i Arola wraz z Minikiem opuścili stację, ścigani zazdrosnym wzrokiem mieszkańców osady.

(c.d.n.)

KURJER GOSPODARCZO-SPOŁECZNY

Wyjaśnienia Ubezpieczalni Społecznych

Ministerstwo opieki społecznej wyjaśniło, iż osoby zatrudnione u pracodawców rolnych w charakterze bon, nauczycielek i korepetytorów, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia w charakterze pracowników umysłowych.

W odniesieniu do spółdzielni wyjaśniło Min. opieki społecznej, iż nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia członkowie zarządu, którzy nie pozostają w stosunku pracy zależnej od spółdzielni.

Sąd Najwyższy orzekł, iż rozwoźcieli piwa, spełniający czynności akwizytorskie, pracujący samoistnie i odpowiedzialni za całość pracy, wynagradzani w formie prowizji od utargu, ma charakter pracownika umysłowego.

Zmniejszenie liczby miast w Polsce

Przed wejściem w życie ustawy samorządowej było w Polsce 637 miast, w tym na obszar województw centralnych przypada 221, wschodnich 68, południowych 178, zachodnich 152, na Śląsku 18 miast.

W r. z. nastąpiły zmiany. Ogólna liczba miast spadła do 603. Zatem 34 miasta uległy „degradacji“. W liczbie 603 miast są 52 wydzielone. Zdegradowano do kategorii osad małe miasteczka, które, jako samodzielne gminy, musiały odwoływać się po pomoc do władz centralnych, gdyż same nie mogły pokryć nawet prymitywnych potrzeb.

Nowe obowiązki meldunkowe

Przy wypełnianiu kart meldunkowych zdarzały się często wypadki fikcyjnego podawania danych: Dowiadujemy się, że na podstawie nowego rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych właściciele lokali obowiązani do prowadzenia meldunków, upoważnieni zostali do żądania od meldujących się przedstawienia dowodów. W wypadku odmowy wylegitymowania się właściciele lokali mają zawiadomić biura meldunkowe.

Sądy dla spraw Ubezpieczalni Społecznych

W związku z bliską reformą systemu ubezpieczeń społecznych rozważany jest projekt powołania do życia specjalnych sądów dla spraw ubezpieczeniowych. Instytucje takie przewidziane już są w ustawie scaleniowej, lecz wprowadzenie ich w życie dotąd nie nastąpiło. Sądy ubezpieczeniowe składałyby się z 2-ch instancji, przy czym na czele ich stanęłyby osoby posiadające kwalifikacje sędziów państwowych.

Sądy te będą rozstrzygać spory pomiędzy pracodawcami, robotnikami, a ubezpieczalnią w przedmiocie obowiązku ubezpieczenia, spory o wysokość składek, świadczeń itp

Z terenu targowego

W poniedziałek mimo iż dzień był pochmurny odwiedziło „Targi Wschodnie“ około 5.000 osób. Codziennie niemal przybywają nowe ekspozyty. Wczoraj bawił na terenie wystawowym prezes C.I.A.M.A.C. pułk. jugosłowiański Nadicz.

Z transakcji zanotować należy większy zakup drzewa na ponad 100 tys. zł. przez przedstawicieli Belgii i pierwszą transakcję ze szczecina świńska, której dokonała pewna firma z Kopenhagi.

Potanienie wyrobów wełnianych

Łódzkie fabryki włókiennicze obniżyły cenniki wyrobów wełnianych. Materiały wełniane potaniały o 3—5 proc. odpowiednio do przeprowadzonej ostatnio obniżki cen surowców, a w szczególności przedży czesankowej.

W POCIĄGU NAJMILEJ
spędzisz czas, czytając ciekawe dzienniki czasopisma

Tajemnica podatków ks. von Pless

Zaległości przekroczyły 11 milionów zł. — Roczny dochód 9 milionów. — Zła wola. Kredyty z Polski wywędrowały do Niemiec.

Na porządku obrad rozpoczynającej się w piątek dnia 7 bm. sesji Rady Ligi Narodów znajdują się petycje Jana Hochberg księcia von Pless, który wyraża na forum międzynarodowe sprawy swoich zaległości podatkowych za okres 1927—1931 r. wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę.

W sprawie tej rząd polski złożył obszernie uwagi, które ilustrują historię tych spraw podatkowych. Uwagi te po dajemy w skróceniu. A więc tytułem podatku dochodowego od ks. von Pless skarż państwa winien otrzymać za lata 1928—1931 7,109,267 zł. Do tej sumy dodać należy ustawowe odsetki za zwłokę w wysokości około 3,200,000 zł, co wynosi łącznie blisko 11 miljon. złotych.

Sumy to wielkie, skoro się jednak zważy, jak wielki jest majątek księcia von Pless, wtedy rozumie się tę skalę podatkową.

O majątku jego da może wyobrażenie suma 9,171,452 zł. która jest sumą dochodów ks. von Pless w 1930 roku, wedle jego własnego zeznania, złożonego władzom podatkowym. Pozatem warto zaznaczyć, iż majątek ks. von Pless oszacowany jest — bardzo skromnie licząc na sumę 1 miljarda złotych.

Warto może również wskazać, jakie było opodatkowanie niektórych przedsiębiorstw górnośląskich — znacznie mniejszych od kompleksu przedsiębiorstw ks. von Pless w tym okresie czasu, z którego datują się jego zaległości podatkowe. Otóż przedsiębiorstwa hr. Ballestroem uiszczyły 5,212,000 sp. akc. „Skarboferm“ — 5,300,000 zł, huty „Królewska“ i „Laura“ — 8,400,000 zł, Huta Bismarcka — 14 milj. 300 tys. złotych.

W przeciwieństwie do tych — i o-

czywiście wielu innych zakładów — ks. von Pless wymierzonych mu sum z tytułu podatku dochodowego nie uiszczył. Zamiast tego, zastosował jednocześnie walkę z wymiarami podatkowymi.

Protesty ks. von Pless były przez władze skarbowe skrupulatnie badane, część podatku dochodowego umorzono władze skarbowe wykazały dobrą wolę. Sprawa szła przez wszystkie instancje i znalazła się nawet przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym. Zaległości rozłożono na szereg rat, a pełnomocnicy księcia wpłacili tylko 600 tys. zł., a co do reszty ociągali się z miesiąca na miesiąc. Wobec tego przystąpiono do egzekucji. Wówczas książe von Pless oświadczył, że spłaci w ratach 3 miliony zł, zamiast 11 milionów, żądając umorzenia reszty zaległości. Pro pozycje te, jako niepoważne, zostały odrzucone.

Ponadto książe ma na sumieniu inne grzechy.

Obrzemia część kredytów uzyskiwanych przez ks. von Pless w Polsce dla jego przedsiębiorstw, znajdujących się w Polsce — była przekazywana jego przedsiębiorstwom, położonym w Niemczech. Z 27 miljon. zł. uzyskanych dla swoich polskich przedsiębiorstw w 1931 roku przekazał ks. von Pless do przedsiębiorstw niemieckich 14 miljon. zł, z 25,6 miljon. zł. uzyskanych w 1932 roku dla swych przedsiębiorstw polskich — przekazał ks. von Pless do Niemiec 16,6 miljon. złotych, a z 239 miljon. zł. uzyskanych w 1933 roku — znów przekazał do Niemiec ponad 16,6 milion złotych.

Na każdym kroku zła wola... a obec nie skargi przed Ligą Narodów.

Lekarze Lwowski w sprawie Ubezpieczeń Społecznych

Lekarze lwowscy, zrzeszeni w Obwodzie Lwowskim Zw. Lek. P.P. i w Związku Lekarzy Kas Chorych urządzili zebranie, na którym omówiono stosunek lekarzy do prowadzonych obecnie prac nad nowelizacją ustawy scaleniowej. Zebraniu przewodniczył prof. St. Ostrowski. Wszyscy zebrani poddali druzgocącej krytyce stosunki administracyjne w Ubezpieczalniach Społecznych i uchwalili: odrzucenie obecnej zasady płac ruchomych, uznanie

wynagrodzenia w stosunku do przepracowanych godzin odrzucenie możliwości umów indywidualnych, domagając się umowy zbiorowej, ze stwierdzeniem, że nowe, proponowane „wytyczne“ krepują lekarza w jego pracy i wprowadzają element niepewności, nie zapewniając lekarzom praw, którymi dysponują pracownicy umysłowi.

Referaty wygłosili dr. Heller i dr. Hozer. Przemawiali między innymi prof. Nowicki i dr. Lesław Węgrzynowski.

Zawiadomienie

W dniu 8 września r. b. nastąpi otwarcie

Składu towarów tekstylnych

p. f. RUDOLF SWITALSKI w Lwowie, ul. Sienkiewicza 5 obok hotelu George'a Skład zaopatrzony w ostatnio nowości na sezon jesienny i zimowy. 1516

Wędrowniacy po Targach Wschodnich

Pawilon Nr. 3 (PKO) zajęły głównie ekspozyty z zakresu gastronomii. P.K.O. ma oczywiście tuż przy wejściu swoje stoisko, pełne wykresów, ilustrujących wzrost wkładów oszczędnościowych itd. Reklama P.K.O. jest dobra (cyfry!) i budzi zaufanie do tej instytucji.

Pierwsza część pawilonu to królestwo konserw. Gdzie okiem rzucić wszędzie puszki z konserwami mięsnymi, rybnymi, owocowymi i jarzynowymi. Prym tu wiedzie oczywiście lwowska fabryka konserw Zygmunta Ruckera, mająca jak zwykle swoje osobne stoisko z pomysłowo wykonanym modelem zabudowań fabrycznych.

Licznie reprezentowane są wytwórnie cukierków, czekolady, drożdży, bezonów, przetworów owocowych (Okręgowy Zw. Kółek Rolniczych, Miejski Zakład Agrowizacyjny, Szkoła Gospodarcza w Snopkowie, Zw. Kół G. spodyń Wiejskich województw pol-

wschodnich, Zw. Eksporterów Jaj i in) Ogólne zainteresowanie budzą polskie winogrona z winnicy p. G. Głazewskiego w Chmielowej.

Najefektowniejszym w 3 pawilonie jest kiosk znanej, lwowskiej firmy Edmunda Riedla. W oryginalnej chińskiej pagodzie obok tuleskiego samowaru i przesłiznego serwisu do herbaty z chińskiej porcelany widnieją próbki najlepszych gatunków kawy, herbaty, kakao i win. Cejlon, Chiny, Indie Holenderskie.. posmak egzotyki dalekich krajów. Jako swego rodzaju osobliwość oglądamy próbkę herbaty używanej wyłącznie do mieszanki; nazywa się niewinnie „Pecio-Kwiat“, i kosztuje... 80 złotych (kilogram). To jest jednak wyjątek, bo ceny mimo nadzwyczaj doborowego i pierwszej jakości towaru są bardzo umiarkowane; znać, że dewiza F-my Edmund Riedl jest riska kalkulacja cen przy wielkich obrotach. Półwiekowy dorobek F-my i związane z tem do-

świadczenie, wyrobione stosunki handlowe z pierwszorzędnymi faktorjami kolonialnymi i winnicami, wykluczające wszelkie pośrednictwo umożliwiły najniższą kalkulację cen, a konsumentom nabywanie (zaznaczyć należy, że F-ma Riedl oprócz centrali mieszczącej się przy ul. Rutowskiego 3 ma jeszcze 3 filje w mieście, a to przy ul. Gródeckiej 74, Potockiego 38, i na pl. Unji Brzeskiej 5). Nic też dziwnego, że przedsiębiorstwo p. E. Riedla zyskało sobie zaszczytne miejsce na rynku polskim, a w zakresie handlu detalicznego ma odbiorców na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Opuściwszy 3 pawilon kierujemy się z kolei do Pawilonu Węgierskiego, by odpocząć przy lampce wybornego maślacza w sfektownym stoisku „Vin Monopole“.

TOGI
GOTOWE Z BIRETEM dla P. T. Adwokatów od Zł. 59.— poleca firma **Mieczysław ZALESKI** Lwów, pl. Marjacki 10

Dolar i waluty

Bank Polski płacił za dolary 5,17—5,16 zł. Giełda prywatna 5,18—5,18 3/4 Dolary zł. notowano 8,92—8,94 zł., funty szterl. 26,50—26,55 zł. frank franc. 34,95 zł. frank szwajc. 1,72 zł., frank belg. 24,66 zł. gulden holend. 3,58 zł., korona czeska 22,00 zł., lej rum. 40,00 zł., zł. włoski 45,80 zł. marka niem 1,95—1,96 szyling austr. 99—99 i pół zł., rubel złoty 45,80—46,00 zł.

GIEŁDA LWOWSKA

Giełda zbożowa.
Na giełdzie obroty w pszenicy, żyta, jęczmieniu, makuchach oraz mące. Jęczmień i makuchy Iniane potaniały. Tendencja na ogół utrzymana, usposobienie spokojne.
Ceny paritas Podwołoczyska
Jęczmień dworski 15,00—15,25
Jęczmień przemiałowy 14,25—14,50
Makuchy Iniane 16,50—17,00
loco wagon Lwów
Jęczmień przemiałowy 15,50—15,75
Inne kursy niezmienione.
Giełda pieniężna.
W dalszym ciągu skromne zainteresowanie.
Dolar poza giełdą zł. 5,17.

Giełda nabiłowa

Masło formowane, hurt 2,20 zł., detal 2,60 zł., masło blokowe hurt 2.— zł., detal 2,40 zł., masło kuchenne hurt 1,80 zł., detal 2,20 zł. Ser trapiistów hurt 1,65 zł.; detal 2,40 zł. Kopa jaj 2,80 zł., sztuka 5 1/2 gr. Mleko hurcie 16 gr., w detalu 18 gr., we fiaskach 20 gr.

Giełda warszawska.

Warszawa. 4. IX. 1934
3 proc. poz. budowlana 45'75
4 proc. poz. inwestycyjna —
4 proc. poz. inwest. seryj. —
5 proc. poz. konwersyjna 65'25
5 proc. poz. kolejowa 60'—
6 proc. poz. dolarowa —
4 proc. poz. dolarowa 53'—
7 proc. poz. stabilizacyjna 73'—
10 proc. poz. kolejowa —

Waluty i dewizy

Belgia 124'12 Praga 21'96
Gdańsk 173'— Stockholm —
Holandia 358'25 Szwajcaria 172'63
Londyn 26'15' Włochy 45'30
N. Jork 5'21' Berlin 207'25
Paryż 34'87'

Giełdy zagraniczne

Londyn. 4. IX
N. Jork 5'00'5 Zurych 15'10'5
Paryż 74'71 Praga 118'50
Berlin 12'58'5 Budapeszt
Amsterdam 7'27'5 Bukareszt
Bruksela 21'00' Wiedeń 26'50
Rzym 57'50 Warszawa 26'12
Paryż. 4. IX
Londyn 74'00' Praga 63'—
N. Jork 14'93'50 Bukareszt 15'15
Bruksela 354'— Wiedeń
Rzym 129'90 Berlin 5'94'
Zurych 495'05 Warszawa
Amsterdam 1027'25

Druga powódź w Małopolsce

KATOWICE, 3. 9. (PAT). Z Bielska donoszą, że dnia 2 bm. wieczorem z powodu bezustannych deszczów, wezbrała rzeka Jaśniczarka na terenie gminy Międzyrzecze dolne i zalała łąki i pola. W Skoczowie poziom wody na Wiśle podniósł się o 1 m. ponad normalny. rzeka jednak z brzegów nie wystąpiła. Zarządzono pogotowie drużyn ratunkowych w zagrożonych miejscowościach. Rzeka Ilownica pod Zabrzeżem wystąpiła z brzegów i zalała łąki, a w Bronowie zalała parę domów. Poważniejsze niebezpieczeństwo jednak nie zagraża.

Dziś rano woda na Wiśle przybrała, podnosząc się o 4 m. ponad normalny i grożąc wylewem. W miejscowości Ligota wezbrała rzeczka Młynka, zalewając drogę powiatową, komunikacja jednak nie została przerwana. Istnieje obawa zerwania mostu przez wezbrane wody rzeki Ilownicy na drodze powiatowej Zabrzeże—Ligota. Na miejsce zagrożone powodzią wyjechali przedstawiciele miejscowych władz.

Życiorys nowego wiceministra

WARSZAWA, 3. 9. (PAT). Nowo mianowany wiceminister WR. i OP. Konstanty Chyliński urodził się w Zmeryncach na Podolu w r. 1881. Nauki pobierał w gimnazjum w Kijowie. Uniwersytet ukończył w Petersburgu w r. 1903. W tymże roku został docentem wyższej szkoły sztuki stosowanej, a wkrótce potem habilitował się. W roku 1915 został profesorem wyższego instytutu pedagogicznego. W roku 1919 prof. Chyliński przedostał się do Polski i objął wkrótce katedrę historii starożytnej na uniwersytecie lubelskim. Od roku 1921 jest profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie.

Kto będzie biskupem łódzkim?

WARSZAWA, 3. 9. (Tel. wł. G.). „Kurier Warszawski” ogłasza dziś list ks. Stefana Machnickiego prowincjała OO. Jezuitów na prowincję Wielkopolsko-Mazowiecką. Ksiądz Machnicki zaprzecza w nim kategorię wladomościom, jakoby O. Sopuch miał zostać biskupem łódzkim.

O parę lat zapóźno

WARSZAWA, 3. 9. (Tel. wł. G.). Dyrekcje dróg wodnych podjęły prace przygotowawcze do regulacji rzek na terenie byłej Kongresówki i Małopolski Wschodniej. Założono 6 nowych stacji badawczych na terenie miejscowości szczególnie dotkniętych ostatnimi wylewami. Stacje te prowadzić będą pomiary szybkości biegu wody, tworzenia się namulenia itd., a uzyskane dane posłużą przy budowie wałów ochronnych i zapór.

Echo afery żyrardowskiej

WARSZAWA, 3. 9. (Tel. wł. G.). W najbliższym czasie Rada adwokacka ma zająć się również sprawą żyrardowską, a mianowicie badaniem adwokatów Urbanowicza, Landaua i Polikiera, którzy zwrócili się do Rady, aby wypowiedziała się co do ich postępowania w sprawie żyrardowskiej.

4.000 pustych lokali

WARSZAWA, 3. 9. (Tel. wł. G.). Związek właścicieli nieruchomości w Warszawie obliczył, że z powodu kryzysu stoi obecnie pustką na terenie stolicy blisko 4.000 lokali sklepowych i mieszkań.

Stan wody na Sole w Żywcu o godz. 17 wynosił 63 cm. ponad normalny. Na Rabie woda nieznacznie opada. Dunajec w górnym biegu w Nowym Sączu przybrał 2 m. ponad stan normalny. Przy naprawie przerwanego przez ostatnią powódź wału rzecznej pracuje około 500 robotników.

TARNÓW. Wskutek dwudniowego deszczu woda na Dunajcu w Żabnie podniosła się o 3.30 m. ponad stan normalny. W Gromniku woda zalała drogę wojewódzką, nie spowodowała jednak przerwy w komunikacji. W Gromniku i Tuchowie zalane zostały niektóre domy. Koło Tuchowa woda zalała tor ko-

lejowy, jednakże komunikacja została utrzymana. Szkoły nie są wielkie.

CHRZANÓW. Ostatnie deszcze w pow. chrzanowskim spowodowały, że w miejscowościach: Jankowice, Gorzów, Bobrek, Mełków, Oklesna i Podłęże woda na Wiśle wystąpiła w niektórych miejscach z brzegów i zalała przybrzeżne tereny. Kilka domów musiano ewakuować. Stan wody na Wiśle o godz. 15.30 wynosił w Pustyni 480 cm. ponad normalny. Woda przybiera z szybkością 10 cm. na godzinę. Przepływająca przez Chrzanów rzeczka Chechło zalała na znacznej przestrzeni łąki i pastwiska oraz poprzerywała brzegi.

Górnicy polscy we Francji nie będą zmuszani do wyjazdu

WARSZAWA, 3. 9. (Tel. wł. G.). Z Paryża donoszą, że w związku z ostatnimi zajściami z polskimi górnikaми we Francji, minister pracy Marguet przyjął delegację federacji górników, która interwenjowała w sprawie wydalenia Polaków.

Minister oświadczył, że sprawę tę

uważa za skończoną i rzucił specjalny okólnik do wszystkich prefektów. W kopalniach, w których okaże się potrzeba redukcji górników, nie będzie się zmuszało Polaków do wyjazdu, lecz pozostawi się im swobodę bądź powrotu do kraju, bądź szukania pracy we Francji.

Komitet Ekonomiczny Ligi Narodów potępia nacjonalizm gospodarczy

GENEWA, 3. 9. (PAT). Dziś ogłoszono tekst raportu komitetu ekonomicznego Ligi Narodów do Rady Ligi przyjętego jeszcze na poprzedniej sesji. W raporcie tym komitet ekonomiczny Ligi potępił nacjonalizm gospodarczy, wywierający zębny wpływ. W aneksie do raportu sekretarjat Ligi wyraża przekonanie, że ustalenie sprawiedli-

wych stosunków handlowych stanie się możliwe z chwilą, gdy waluta zostanie ustabilizowana, a wahania cen towarów znikną. Wyteżone wysiłki w dziedzinie handlu międzynarodowego jakie wtedy nastąpią, ułatwią niewątpliwie powrót do bezwarunkowej i nieograniczonej klauzuli największego uprzywilejowania.

Rekordowo niski kurs funta i dolara

WARSZAWA, 3. 9. (PAT). W dniu dzisiejszym zaznaczyła się dalsza zniżka dewizy na Londynie na giełdzie warszawskiej. Dewiza ta notowana była w dniu dzisiejszym 26.00 wobec 26.08 w piątek ub. tygodnia. Jest to najniższy kurs funta, kiedykolwiek notowany w Warszawie. Na innych giełdach funt również osłabł, bądź pozostał bez zmian.

Dewiza na N. Jork wykazuje tendencję raczej słabszą. W Warszawie notowano kabel na N. Jork 5.20.3/4 wobec 5.21.1/4 w dniu 31. 8. br. Jest to również rekordowo niski kurs kabla na N. Jork na giełdzie warszawskiej, gdyż dotychczas najniższy kurs wynosił 5.20.7/8.

Na podkreślenie zasługuje również osłabienie dewizy na Paryżu w War-

szawie z 34.88 w dniu 31 sierpnia br. na 34.87 w dniu dzisiejszym.

Kurs pożyczki stabilizacyjnej

LONDYN, 3. 9. (PAT). Kurs 7 proc. polskiej pożyczki stabilizacyjnej podniósł się w ciągu ostatnich trzech tygodni o 1 i pół punkta i wynosi 92. Kurs pożyczki polskiej jest prawie dwa razy wyższy, niż kurs 7 proc. pożyczki niemieckiej Davesa, której poziom wahał się dziś od 46 do 48.

N. JORK, 3. 9. (PAT). W dniu 1 bm. notowano w N. Jorku przy zamknięciu 7 proc. polską pożyczkę stabilizacyjną 125, wobec 123 przy zamknięciu w dniu 31 ub. miesiąca. Jest to nowy rekord pożyczki stabilizacyjnej.

Z XIV Targów Wschodnich

NIEDZIELNA FREKWENCJA NA „TARGACH”

Jak nas informują w ostatnią niedzielę odwiedziło „Targi Wschodnie” około 12.000 osób, co w porównaniu z pierwszą niedzielą roku ubiegłego w czasie której odwiedziło „Targi” 4.800 osób, stanowi ponad 120 proc. wzrostu odwiedzających.

Transakcje kupieckie idą doskonale i kupcy są pełni dobrych nadziei.

NIEMCY ZWIEDZAJĄ TARGI WSCHODNIE

LWÓW, 3. 9. (PAT). W niedzielę

zwiedziła Targi Wschodnie grupa osób oficjalnych z Niemiec, która przybyła w tym celu specjalnie do Lwowa. Między innymi w grupie tej znajdują się: prezydent m. Wrocławia Besse, radca poselstwa niemieckiego w Warszawie dr. Krümmer, członek rady nadzorczej niemieckiego towarzystwa wystaw i propagandy dr. Grundman i in. Grupa ta z zaciekawieniem zwiedzała poszczególne pawilony, interesując się specjalnie eksponatami przemysłu tekstylnego, metalurgicznego i mechanicznego.

WILGOCI WODA NISZCZY BUDYNKI

TRICOSAL

PRODUKT SŁAWY ŚWIATOWEJ

OSUSZA I ZABEZPIECZA NIEZAWODNIE

WE WSZYSTKICH WYPADKACH - PIWNICE, ŚCIANY, TARASY I DACHY. BEZPŁATNY PORAD TECHNICZNY UDZIELA BIURO TECHN. BUDOWL. INŻ. JÓZEF SZMIGIELSKI i SKA WARSZAWA UL. SOLEC 45 TEL. 9-57-92

Zmiany w administracji

WARSZAWA, 3. 9. (PAT). Wicewojewoda pomorski dr. Seydlitz mianowany został wicewojewodą kieleckim. Dotychczasowy wicewojewoda kielecki Jarecki, delegowany został do zarządu centralnego Min. Spraw Wewn.

Wyniki próby startu w Challenge'u

WARSZAWA, 3. 9. (PAT). O godz. 16 na lotnisku mokotowskim rozpoczęły się próby startu dla samolotów, biorących udział w międzynarodowych zawodach lotniczych. Wyniki dzisiejszej próby przedstawiają się następująco:

Lotnicy niemieccy: Brindlinger 118 punktów, Osterkamp 122, Junck 121, Hirth 136, Bayer 134, Hubrich 138, Passewald 135, Eberhardt 120, Stein 127, Kreuger 106, Morzik 132.

Lotnik czeskosłowacki Anderle 127 punktów.

Lotnicy polscy: Gedgord 122, Grzeszczyk 138, Baicer 137, Włodarkiewicz 134, Florjanowicz 121, Karpiński 135, Skrzypiński 129. Lotnik angielski startujący w barwach Aeroklubu Rzp. tej, Macpherson, osiągnął 91 punktów. Lotnik włoski Colombo 116 pkt.

Sezon targów

WIENIEN, 3. 9. (PAT). W ubiegłą niedzielę otwarte zostały wiedeńskie międzynarodowe Targi jesienne, w których bierze udział ponad 20 państw zagranicznych. Węgry, Bułgaria i Włochy wystąpiły z własnymi pawilonami.

PRAGA, 3. 9. (PAT). W niedzielę otwarto jesienne międzynarodowe Targi praskie. Na Targi zgłoszonych zostało 2914 firm, z czego 306 firm zagranicznych. Na targach mają swe stoiska porty polskie: Gdynia i Gdańsk.

Wszczęświatowy kongres pokojowy

LOCARNO, 3. 9. (PAT). Wczoraj rozpoczęły się obrady wszechświatowego kongresu pokojowego. Honorowym przewodniczącym kongresu wybrano radcę związkowego Motta. Przewodniczącym kongresu został Escardier.

Strajk urzędników w Hawanie

HAWANA, 3. 9. (PAT). Dziś rozpoczął się tu 24-godzinny strajk protestacyjny wszystkich urzędników „przeciwko nielegalnym eksperymentom, przypominającym terror prezydenta Machady”. Rząd wezwał oddziały policji i wojska celem opanowania ewentualnych rozruchów. W kilku punktach miasta ustawiono reflektory, które w nocy mają oświetlać dachy, aby przeszkodzić ukrywającym się rewolucjonistom, którzy zazwyczaj z dachów ostrzeliwiają oddziały wojskowe.

Pierwszy śnieg we Włoszech

MEDJOLAN, 3. 9. (PAT). W północnych Włoszech spadł pierwszy śnieg, którego warstwa wynosi 30 cm. grubości. W niżej położonych okolicach Włoch północnych srożą się burze i padają ulewne deszcze, połączone z obserwowaniem się chmur. Deszcze te wyrządziły olbrzymie szkody materialne. Straty wyrządzone w samych tylko winnicach piemontkich sięgają 15 milionów lirów.

Z dnia na dzień

prowadzona nie opłaca się; opłacalną jest bezwzględnie

REKLAMA STAŁA i starannie projektowana

18936

Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

"CHOLEKINAZA"

H. NIEMOJEWSKIEGO

Stesuje się przy chorobach:

I. Wątroby i na jej tle:

- a) kamienie żółciowe,
- b) żółtaczka,
- c) choroby zaparcia stolca,
- d) katary żółdka i kiszki.

Zadać broszur.

"CHOLEKINAZA" Warszawa, Nowy Swiat 5, Tel. 9-74-96.

II. na tle złej przemiany materji:

- a) podagra (artretyzmowa).
- b) ischias i inne nowralgie artretyczne.
- c) choroby skóry na tle złej przemiany materji (trądzik i t. p.).

Zadać broszur.

1522

Polskie Prawo Przemysłowe

najnowszy tekst, obejmujący rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym, wraz z wszystkimi zmianami i uzupełnieniami, włącznie z wielką nowelą z dnia 10 marca 1934

obszerny i wyczerpujący komentarz, orzecznictwo Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego oraz zarządzenia interpretacyjne władz centralnych.

Opracowali:

Dr. Stanisław Klusek naczelnik wydziału Zarządu Miejskiego w Poznaniu
Wawrzyniec Gaertger kierown. biura

Wydanie drugie - 312 stron - Cena złotych 9,- z przesyłką pocztową zł 9,50; za zaliczką zł 10,30

Zamawiać należy u wydawcy:

"PAR" Polska Agencja Reklamy Franciszek Krajna w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 11

lub

w administracji naszego pisma.

Piękność badają wyroby mag.
 W. Październicki, Krem "HALINA" Nr. 1 usywa pięgi, wagi, żółte i czerwone plamy. Krem "HALINA" Nr. 2 idealnie pielęgnuje cerę, usuwa zmarszczki. Do nabycia w Aptekach i Drogeriach. Fabr. Chem. Kosm. "Pharmachemia" Bydgoszcz. O skuteczności powyższych kremów przekona każdego żywa reklama na Targach Wsch. Pawilon Centr. demonstruje się chłopiec, u którego pół twarzy w piegach a druga połowa wylaczona Kremem "HALINA". 1519

WYTWÓRNIA INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH FRANCISZEK NIEWCZYK, Lwów, ul. Gródecka 2B Telefon Nr. 25-76 poleca zame z dobroci wszelkie instrumenty muzyczne przybory do instrumentów po cenach konkurencyjnych. Przyjmuje naprawy instrumentów i gramofonów. Cennik na żądanie. 1487

Ceny zniżone z powodu zmiany lokalu

MEBLE

sympialnie, jadalnie, gabinety z własnej Wytwórni poleca **EDWARD** 703

KLEBAN

Lwów. pl. Czarneckiego 2. — Tel. 70-45.

Tel. 54-63.
Zygmunt KUZNIEWICZ
 Bandażysta i ortopedysta
 Lwów, ulica Gródecka 1. 2 b.
 Poleca własnego wyrobu sztuczne nogi i ręce, aparaty i gersety ortopedyczne, prestatrymacze, opaski przepuklacowe, pasy brusowe, oraz bandaże wszelkiego rodzaju. 1199
 Dla Pań usługa damska.

Okazyjnie do sprzedania
 Nowoczesna jadalnia orzechowa, Sympialnia orzechowa, Gabinet palisandrowy, Klub skórzany, Tapczan, Antyczny salon biedermayerowski Salon złoty i wiedeński, Witryna Sekretarzyk, Fotele, Salon Turecki, Biurko, registryraty kasa pancerna, Patefon, lampy stylowe, Obrazy, dywan perski, brzozy Dom Sztuki (Wiedzińska) Lwów, Fredry 1, tel. 84-78. 2583

MEBLE
 pierwszorzedne wykonanie. Jadalnie, Sympialnie, Gabinety, Pokoje kombinowane, Tapczany, Kluby, nowoczesne fotele, materace i dekoracja wnętrz po cenach niebywale niskich poleca Wiedzińska wytwórnia **JANA ORTNERA** LWÓW, SYKSTUSKA 41 — Telefon 92-79, 1053

Z powodu rekonstrukcji lokalu FIRMA
FR. CHLADEK
 Skład Towarów Żelaznych Lwów, Rynek 45 1513
 przeniosła się czasowo do lokalu przy ul. **DOMINIKAŃSKIEJ 7.**

POMNIKI GROBOWCE ROBOTY CEMENTARNE BUDOWL.

ZAKŁADY KAMIENIARSKIE HENRYK PERIER, Lwów
 Piekarska 97, tel. 90-28. 929

Dr. Tadeusz Kasprzycki
DENTYSTA
 ORDYNUJE STAŁE OSOBISTE LWÓW, UL. ROMANOWICZA 1. 3.
 przedłużenie ul. Akademickiej. 13

Towary Bławatne **Wooly, jedwabie, płótna, pościel** Największy wybór **Fr. ORZEGHOWSKI** Telefon 25-55 Lwów, Rynek 29. Najniższe ceny 1236

Każdy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia niehandlowe do 10 wyrazów 30 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 30 gr. **»Ogłoszenia drobne«** Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr

Interesy handl.
Spółniczki
 do prowadzenia kuchni z kąpielnią niedużym kosztem. Lwów, Asnyka 6 parter prawy. 24603

Kupna
Fortepian
 krzyżowy lub pianino kupię gotową. Nowacki, Lwów, Pilsudskiego 17 15209

Spiszedani
Fortepian
 koncertowy Ehrbar 2 m. 20 cm. do sprzedania od 11 — 2 Lwów, Piekarska 31 I drzwi 7. 24597

Styki
 wyścigowe angielskie od 18 do 70 złotych.

Walichiewicz
 Lwów, Kopernika 2. 1442

Fortepiany
 Diabina, krajowe, zagraniczne, znakomite pod gwarancją po zaizonych cenach sprzedaje, mienia, Hanak, Lwów, Pilsudskiego 21, pierwsze piętro. 24525

Nie wyrzucajcie
 Swoich Pieniędy, kupując tandetę sklepową lecz wprost w źródła, Firma SANDKER wytwórnia mebli i tapicernia Leona Sapiehy 34, poleca swe wyroby suszone na własnej suszarni i pierwszorzednego gatunku. Sympialnie, Jadalnie, Salony, Pokoje męskie, urządzenia kuchenne, Otomany, Bufalki, Krzesła, Tapczany i wszelkie inne wedle najnowszych wzorów po cenach bardzo niskich dogodnych epulach. Uwaga! Każdy kupujący korzysta po roku z bezpłatnego odnowienia mebli. Uwaga na firmę SANDKER Lwów, L. Sapiehy 34. 247

Kostjum
 do jazdy kennej nowy. Lwów, Zyblikiewicza 26 drzwi 5. 24595

Mieszkania
 W tej rubryce umieszczamy ogłoszenia o wolnych mieszkaniach oraz poszukujących mieszkań — do 10 słów 1 razy bezpłatnie.

Pokój
 kuchnia półkomfort niski parter słoneczne such bezdziejnym urządzeniem staowisku do wynajęcia. Lwów, Modrzejskiej 16 bozra, Listopada, 26413

4 pokoje
 przyależności, komfort wynajme katelikiem Lwów, Reja (boczas Piekarskiej). 24610

3 pokoje
 przedpokój, łazienka, kuchnia, wysoki parter Lwów, ul. Trzeciego Maja 4. Dozorca wskaze. 24607

Do wynajęcia
 trzypokojowe, komfortowe mieszkanie, Pohulsaka 12 Oglądać od 11 do 13. 24599

4-pokojowe
 mieszkanie kompletnie remontowane komfort, korytarzowy system. Lwów, Kurkowa 38 urzadnikowi do wynajęcia. Czynsz 135 zł, Wiadomość dezercer. 24594

Do wynajęcia
 Mieszkanie 3 pokojowe pełny komfort Lwów, Greshewska 1. 24598

Inżynier
 poszukuje mieszkania 3-pokojowego oklicia ulie Listopada, Petoekiego. Oferty telefonicznie 10.00. 24619

5 pokoi
 kuchnia, wszelki nowoczesny komfort, w dobrym stanie wyjąją. Cena przystępna. Lwów, Tarnowskiego 35. 24586

6 pokoi
 do wynajęcia komfort. Lwów, Romanowicza 3 wiadomość u właściciela. 24607

Wiśniowieckich 1
 Listopada 12 5 pokoi pełny komfortowych do wynajęcia. 24528

3 pokoje
 kuchnia komfort słoneczno do wynajęcia Lwów, Snopkowska 27. 24552

5 pokoi
 kuchnia komfort słoneczno do wynajęcia. Telefon 60-60. 24553

Pokój
 kawalerski nieumeblowany, wejście z klatki schodowej Lwów, ul. Łaskiego 8. 24560

Pokój
 przedpokój kuchnia, półkomfort do wynajęcia. Lwów, Gesiewskiego 4. 24572

Poszukuje się
 willi do wynajęcia (7 pokoi 2 kuchnie) od 1. X. Listy Kurjer Lwów, Zimerowicza 10 pod "Z. P.". 24571

3 pokoje
 kuchnia, komfort willa, zaraz do wynajęcia Lwów, Warzeńczyka 24. 24529

Mieszkanie
 trzy, względnie cztrypokojowe, słoneczno, z komiartem, w willi, wśród ogrodów, niedrogo, do wynajęcia od 1 października. Oglądać od 4-6, Lwów, Grochowska 9 24593

Urządnik
 państwowy poszukuje pokoju z kuchnią. Wiad. Listy Kurjer, Lwów, Zimerowicza 10 pod "Tita". 24601

2 pokoje
 z przedpokojem i kuchnią, słoneczne — pokój i kuchnia, słoneczne, oraz w parterze 3 pokoje i kuchnia, lokal za sklep, lub restauracją, wędlinarnią, słoneczne, korzystnie do wynajęcia. Wiadomość Budziszewski, Lwów, ul. Pasieczna 28, przy parku Łyczakowskim. 24605

Komfort
 trzy pokoje, przedpokój, kuchnia, słoneczne, dwa balkony, Lwów, boczna Torosiewiczza 5 (Kolonja oficerska) zaraz do wynajęcia. 24611

Pokój umi.
Pokój
 z balkonem słoneczny, wejście z klatki schodowej ul. Pasieczna 28 przy parku Łyczakowskim. 24604

Pokój
 umeblowany zaraz do wynajęcia Lwów, Listopada 5 I p. drzwi 3. 24600

Z klatki
 elegancki pokój przy samotnej dla urzadnika. Lwów, Lenartowicza szesnaste mieszkanie szternaste. 24606a

Pokój
 umeblowany od gospodarza do wynajęcia Lwów, Długosza 37 drzwi 6. 24620

2-osobowy
 umeblowany z przedpokojem z kąpielnią i trzymoziem po 90 zł. Lwów Asnyka 6 parter prawy. 24591

Pokój
 frontowy z komfortem bardzo jasny hliisko techniki dla jednego lub dwóch Panów, Pań studentów ul. Zdrowia 6 I p. drzwi 4. 24510

Do wynajęcia
 pokój frontowy, umeblowany, z dużym przedpokojem, Lwów, Pijarów 41 gospodyni. 24554

Zamarstynowska 10
 mieszkanie 4 współlokator poszukujący, niekrepujące wejście telefon. 24558

Kulturalny

posób ogłoszenia wolnych pokoi umiarkowanych — to ogłoszenie w dzienniku (w „Kurjerze” do 10 słów 2 razy bezpłatnie); oszczędnie miasta zapomniały lepienia kartek z ogłoszeniami na rynkach i murach domów jest niekulturalne i karalne według odnośnych rozporządzeń Prezydium Zarządu miasta. 18967

Pokój

umeblowany osobny wschód, frontowy. Lwów, Zyblikiewicza 29/5. 24539

Pokój

umeblowany dla solidnego Pana lub Pani zaraz do wynajęcia. Lwów, Na Bajki 9 II piętro m. 11. 24561

Pokój

stosowny komfort umeblowany telefon. Lwów, Zyblikiewicza 26 drzwi 5. 24563

Pokój

ładny z przedpokojem wynajmę solidnemu rządowcowi lub Pani Lwów, Murarska 38 mieszkanie 2. 24568

Oficerska 32

Lwów, pierwszorzędne pomieszczenie dla akademika w kulturalnym domu. 24569

Szukam

pokoju w zamian za lekcje łaciny. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „2 P”. 24575

Pokój

frontowy umeblowany, utrzymanie lub bez zrzec wynajmę. Kraków, Tosiłowa 15/3. 24583

Pokój

biuro, kawalerka, telefon, łazienka. Kraków, Łobzowska 7/12. 24584

Lokale

Koralnicka 6

Lwów, front parter 2 pokoje na cele przemysłowe. 24580

Obszerny

lokal przemysłowy do wynajęcia. Lwów, ul. Jasowska 31. Tel. 40-26, przedpołud. 24464

3 lokale

na warsztat w podwórzu każdy z osobną do wynajęcia. Lwów, Trzeciego Maja 4. — Dozorca wskaze. 24606

Poszukiwany

Młode

małżeństwo poszukuje dozorczki najchętniej z centralnym ogrzewaniem. Żądana kaucja złota na M. K. O. Zgłoszenia Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Ogrzewanie”. 24612

600 zł

kaucji złoży młoda bezdzietna małżeństwo za dozorczkę w kat. kamienicy. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10, „Kaucja 600”. 24574

Nauczycielka

lat 23 z praktyką — referencje pierwszorzędne, poszukuje gwarantki w domach katolickich miejscowości ebejta. Oferty do Adm. Kurjera Lwów, Zimorowicza 10 pod „Powstanie” 24618

Urzędnicza

z praktyką i pisaniami na maszynie poszukuje posady w notariacie — lub innej pod „Dobre świadectwo” do Adm. Kurjera Lwów, Zimor. 10. 24609

Podania

prośby, obywatelstwa, dowody osobiste, edykcje, listy, przepisy na matrynie, prawak rutynowy zarządca domów. Lwów, Długosza 7 parter. 24608

Gospodyni

inteligentna zajęła się gospodarstwem u osób samotnych. Zgłoszenia Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Wrzesień”. 24590

Uczciwy

wprawy instruktor poszukuje lekcyj za pomieszczenie, ewentualnie wynagrodzenie. Specjalność historia, niemieckie. Listy Kurjer, pod „Absolwent”. 24595

Lepsza

osoba z poleceniami poszukuje pracy. Jadwiga Pacanek Lwów Pijarów 49A. 24570

Wolne posady

Zgłoszenia w tej rubryce umieszczamy do 15 słów bezpłatnie

Panienci

do nauki krawiectwa damskiego przyjmę zaraz, Wrzesiawski Lwów, Długosza 37 m. 6. 24614

Panienska

do podawania obiadów potrzebna od zaraz. Lwów, Asyka 6 parter prawy. 24589

Nauka

Udzielę

lekcyj z łaciny i polskiego. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „21”. 24578

Wyuczam

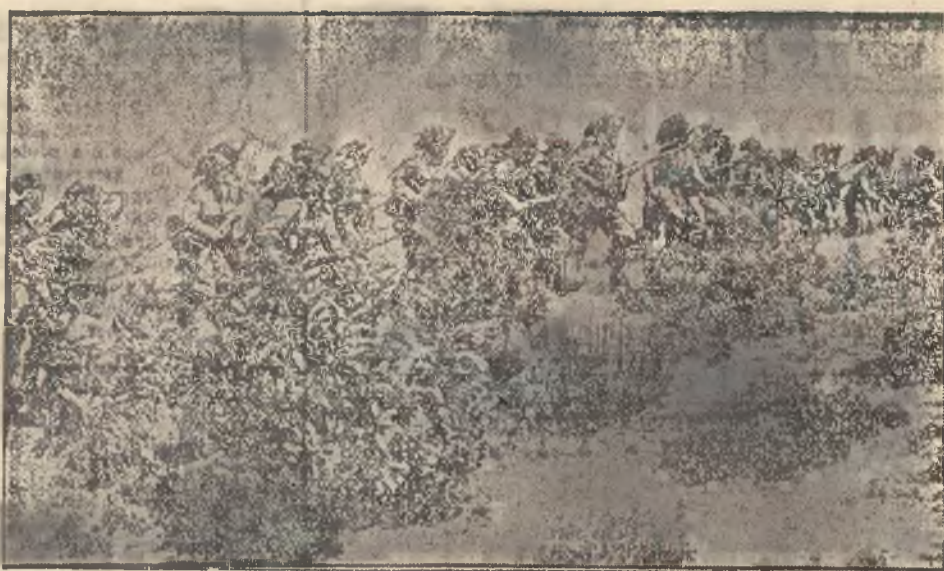
pisanie na maszynie. Przyjmuję przepisywanie, powielanie, wypiszczam maszyny. Michalska Lwów, Sykstuska 10. 1359

Chcesz

mówić po niemiecku? Niepróżnauz się ode mnie początków. Adm. Kurjera pod „Maturzysta” 24540

Wpisy dodatkowe

do szkoły powszechnej z pełnymi prawami szkół państwowych i gimnazjum humanistycznych nowego i starego typu PP. Be nedyktynek arm. we Lwowie przyjmuję się codziennie z wyjątkiem niedziel, w godz. między 10—12 w połud. w budynku klasztornym przy ul. Skarbowski 1, 10. wejście od zakrystji Katedry orm. 24588

Pod Florencją odbywały się wielkie manewry armji włoskiej. Zdjęcie powyższe przedstawia atak baersaglierów.

Obiady

smaczne tanie. Lwów, Asyka 6 parter prawy. 24565

Bylantowy pierścionek od 30 zł u WANDERA, Lwów, Szajnochy 1 bożna Kopernika. Kupuję złota zęby, złoto, srebro i karłki zastawulcze. Plac najwięcej. 1405

Muodurki

plaszcz studencki z pierwszorzędnych materiałów, bajecznie tanie, dopóki zepsał starczy, jeżynie w Wytwórni „Centrum”, Lwów, Skarbowska 4, naprzeciw Kina „Atlantic”, 1406

OMEGA

H. GUTTERMAN Lwów, Sykstuska 14 1440

Wytwórnia pantofli

i papucey „Ibia” dawniej Lwów, Wronowska, obecnie Mickiewicza 26. 1451

Zakład kąpielowy

św. ANNY Lwów, Akademicka 10 otwarty oddział parni i wania w dnie oowziedaie od 6-tej rano do 6-tej wieczorem. W środę parnia wyłącznie dla Pań. 24596

Powiadają

że dobrą bieliznę kupisz najtaniej tylko wprost w Krakowskiej Fabryce Bielizny „Paw” Lwów, Sykstuska 18 Cennik bezpłatnie 1517

Plaszcz

kostiumy tanio wykonuje Wrzesiawski. Lwów, Długosza 37 telefon 87-57. 24616

Urządzenia

oświetlenia elektrycznego — dzwonek, telefonów, gromochrony, wykonuje tanio i solidnie Elektra” Lwów Pasz Mikolajcha tel. 10-85. 1144

Przepisuję

na maszynie 35 groszy stronica. Lwów, Beimów 18/II Goldstein. 24617

Handeles

nie zapłaci tyle za używane ubrania, palta, buelki itp. przedmioty — ile zapłaciłby bezpośredni nabywca — konsumant tych rzeczy. Jedno lub dwa ogłoszenia (do 10 słów 30 groszy) w niniejszej rubryce da Ci możnabywców — na sposób zachodnie europejski. G

OGŁOSZENIA

W „KURJERZE” SA SKUTECZNE I TANIE!

JUŻ NADSZEDŁ CZAS

POMYSLEĆ O NOWYCH ODBIORCACH

Reklama w „Kurjerze” przysporzy Ci ich całe zastępy

Zgłoszenia

za lekcje fortepianu (z teorią) przyjmuje między 14—17 godziną. Kazimiera Lang, Lwów, 1 Dąbrowskiego 6 I. 24621

Nauczycielka muzyki

fortepian) dyplom zagraniczny, udziela lekcji. Lwów, Kochanowskiego 37 m. 6 od 11—1 popoł. 24602

Spieszmy do katolickiego MAGAZYNU OBUWIA

„JOT-ES”

Lwów, pl. Kapitulny 2 I p. zaopatrzyć się w najnowsze jesienne fesyony. Obuwie męskie, damskie i dziecięce znane ze swej solidności — po cenach najniższych 591

GORSETY

„Antines” są najlepsze. Ceny przystępne. Lwów, Pilsadskiego 11 A. 1451

Mistrze malarze

Uwaga! Mam zastępstwo najnowszych wzorów Fleisnera — upraszam niniejszem zamawiać mnie do siebie telefonicznie. Mieczysław Bendl Lwów, Wronowska 6 tel. 1-66 w godz. 8—4-tej. Od godz. 4-tej ehadzę do klientów. 1433

Okazyjnie do nabycia PARCELA

w pięknej, uregulowanej dzielnicy, o obszarze 185 sążni².

Blizsza wiadomość: Lwów, Mochnackiego 48. Tel. 7-40

Różne

Tanio

ruknie, bluzki, spodnice, szlarki, fartuszki, peńczochy, reformy poleca: Szekalska, Lwów, Helicka 12, I piętro. 1270

Meble

do wszelkich pokoi najkorzystniej nabyć można w WYTWORNI MEBLI Fr. Zielińskiego, Lwów, Kollątaja 5 w podwórzu. Stale na składzie. Wielki wybór ANTYKÓW. 848

Do darowania

dziewczynka dwulotnia katolickom. Lwów, Krzywezycka 317 Malinowska. 24449

Czyszczenie

ścian i sufitów. Włówanie posadzak. Cena od pokoju 5 zł „Nowego” Lwów, Senatorska 7. tel. 36-51. 1239

Czy żyjesz, aby tylko żyć?

Życie ma swoje powaby, życie można wykerzystać. Dla mądrego nigdy nie jest zepóźno! Można żyć, tworzyć i radować się! Trzeba jednak umieć dużo zrabieć.

Czy dużo zarabiasz?

CENNIK OGŁOSZEN:

Reklamy w tekście

Na 1-szej stronie	zł. 1-50
Cała 1-sza strona	„ 1.200—
Na 2-giej i 3-ej stronie	„ 0-80
Cała 2-ga lub 3-cia strona	„ 800—
na dalszych stronach tekstu	„ 0-70
Cała strona	„ 600—

Różne reklamy:

Komunikaty i artykuły reklamowe	Zł. 1.—
Na stronie kronikarskiej	„ 0-80
W dodatku literacko-naukowym	„ 1—
Nekrologi do 300 mm.	„ 0-50
„ „ 300	„ 0-80
„ powyżej 300 mm.	„ 1—

Ogłoszenia drobne:

Ogłoszenia za tekstem za mm.	zł. 0-30
Na ost. stronie i wśród drob. (6 łam.)	„ 0-30
Ogłoszenia drobne za słowo	„ 0-10
Matrymonjalne	„ 0-20
Dla poszukujących pracy za słowo	„ 0-03
Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.	

UWAGI:

Omyłki, które zaszadnicze nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upowazniają do zadanu zwrotu gotówki ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia anonsu. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek nie udziela się. Reklamacje miejscowe uwzględnia się do dai 3-ch, zamiejscowe do dai 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzemplarze dewadowe liczy się 25 gr. Ogłoszenia do numeru bież. przyjmuje się do godz. 16-ej